

BOSNA SREBRENA

Službeno-informativno glasilo
FRANJEVAČKOG PROVINCIJALATA U SARAJEVU

Godina LXIII • broj 2/2012.

IZDAJE
Franjevački provincialat

Bosne Srebrene
Zagrebačka 18
BiH-71000 Sarajevo
Tel.: +387 33 722 450
Fax: +387 33 722 451
www.bosnasrebrena.ba
tajprov@bih.net.ba

ODGOVARA
fra Lovro Gavran

UREĐUJU
fra Janko Ćuro
fra Davor Dominović

LEKTORIRA
fra Marijan Karaula

DOPISNICI
fra Miljenko Petričević - Sarajevo
fra Ivan Šarčević - Sarajevo
fra Ivan Nujić - Visoko
fra Nikola Matanović - Dubrave
fra Ivica Baketarić - Fojnica
fra Marko Ešegović - Gorica-Livno
fra Danijel Nikolić - Guča Gora
fra Stipo Raštegorac - Jajce
fra Vjeko Tomić - Kraljeva Sutjeska
fra Ivo Bošnjak - Kreševo
fra Velimir Blažević - Petrićevac
fra Mirko Filipović - Plehan
fra Tomislav Brković - Rama-Šćit
fra Joso Oršolić - Tolisa
fra Franjo D. Stjepanović - Tuzla
fra Mijo Šuman - Đakovica
fra Leopold Rochmes - Beograd
fra Zvonko Benković - Podsused

TISKA
Grafički atelje OSKAR, Sarajevo

IZ SADRŽAJA

Provincijalovo pismo braći	3
Iz Generalne kurije	5
Iz Provincijalata	7
Od osobne vjere do navještanja	7
Odluke i smjernice Kapitula	19
Izjava za javnost franjevaca Bosne Srebrene	21
Provincijske službe i raspored osoblja	23
Iz Tajništva	38
Zaređeni za prezbitere	38
Prvi privremeni zavjeti	40
Iz Zapisnika Definitorijalnih sjednica	41
Prilozi	43
Misa zahvalnica na Franjevačkoj teologiji - propovijed	43
Franjevačka ljetna škola duhovnosti	45
Nova izdanja Svjetla riječi	46
Iz Provincije	48
30. obljetnica svećeničkog ređenja	49
Đaci FKG u posjeti Teologiji	50
Skupština FSR i FRAMA-e	51
Fra Mogomir proslavio srebreni jubilej	52
Misa zahvalnica na Teologiji	54
In memoriam	55
† Fra Berislav Kalfić	55
† Ivo Tomić	59
† Ivo Radić	60
† Janja Karajica	60
† Anto Kovačević	61
† Pavo Jerković	61
† Jozo Petričević	62
† Ljubica Brkić	62
Dodatak	63
Fraternitas br. 4, 5 i 6	

PROVINCIJALOVO PISMO BRAĆI

Draga časna braćo naše slavne provincije Bosne Srebrenе,
svima vam želim MIR I DOBRO!

Evo, prođoše dva mjeseca od Provincijskog kapitula, a upravo je završen i Kapitularni kongres. S velikom neizvjesnošću je iščekivan Kapitul, koji je, hvala Bogu, završio vrlo lijepo, tako da može poslužiti na čast svima onima koji su na njemu sudjelovali i na radost cijeloj Provinciji i svima onima koji su se iskreno molili za uspjeh Kapitula. I sudionicima i moliteljima velika hvala i od Boga plaća!

Također je s velikim zanimanjem iščekivan i praćen i Kapitularni kongres, koji je trajao od 14. do 20. lipnja 2012., a odluke su konačno redigirane, potvrđene i potpisane 25. lipnja 2012. god. Urađen je velik posao, jer se radilo o opsežnijim promjenama od onih iz god. 2009. Nadam se da smo uglavnom uspjeli doći do zadovoljavajućih rješenja, poštujući gotovo svugdje „pia desideria“ braće – osim tamo gdje su provincijske potrebe zahtijevale drugačija rješenja. Bitno je da nigdje nisu prevladavali subjektivni, nego isključivo objektivni razlozi i potrebe.

Svoj braći u Provinciji i bilo gdje na svijetu najiskrenije zahvaljujemo na svemu dobrom što su do sad uradili u vinogradu gospodnjem. Jedan manji dio njih će i dalje ostati na istom zadatku, a većina će uskoro preuzeti nove obvezе. Svima im želim sretan, uspješan i blagoslovjen rad!

Moram napomenuti, i smatram da je to dobro učiniti već sada, da se barem psihički pripremimo da će sljedeće promjene vjerojatno proći daleko teže nego ovogodišnje. Naime, potrebe uglavnom ostaju iste, ili se čak proširuju, a broj radno sposobne braće opada. Još uvjek nam lijep broj župa vode stariji ljudi, kojima smo od srca zahvalni za njihovu plemenitu požrtvovnost, ali neki od njih će u međuvremenu otići u mirovinu i prijeći u svoje matične samostane, a koliko će se novih mladomisnika zarediti, veliko je pitanje...

Zato moramo paziti da ne uvodimo različite poslove na raznim mjestima u iste dane i u iste sate, koje iziskuju veći broj osoblja po župama, nego naprotiv: da ih raspoređujemo tako, da ih može uspješno i bez velika napora izvršiti samo jedan svećenik ili što manji broj ljudi. Obvezе u filijalama se ne smiju vremenski poklapati s obvezama u župi, niti se filijale smiju pravno izjednačavati sa župama.

Tim više što je već došlo vrijeme da ćemo morati i po 2-3 manje župe spajati u jednu, pa će jedan župnik – bez župnog vikara! – morati sam pokrivati sve župničke obveze u različitim župama. Za takav se scenarij već sada trebaju pripremiti i svećenici, a i narod.

Tabula razmještaja fratara, objavljena u *Bosni Srebrenoj*, ima snagu dekreta.

Primopredaju u gvardijanatima treba obaviti u prvoj polovini srpnja 2012. U tim primopredajama treba da sudjeluje neki član uprave Provincije.

Primopredaja na župama neka se izvrši do kraja srpnja 2012. god. U primopredajama župa treba da sudjeluju gvardijani dotičnih samostanskih područja.

Ako patron neke od tih župa pada nakon 31. srpnja, to nije razlog da se do toga datuma ne obavi primopredaja. To može biti samo razlog da se primopredaja obavi koji dan ranije kako bi novi župnik imao više vremena za pripremu patrona. Ako su dosadašnji župnici već osigurali propovjednike za patron, što je i normalno da učine, ti propovjednici ostaju angažirani bez obzira tko će biti novi župnik.

Prigodom primopredaje neka se sačini temeljit zapisnik o primopredaji – u tri primjerka: jedan za dotičnu župu, jedan za samostan, a jedan neka se što prije dostavi našem Provincijalatu u Sarajevu.

U nadi da će i promjene proći u najboljem redu, kao što su prošli i Kapitul i Kapitularni kongres, sve vas bratski pozdravljam i zazivam obilan Božji blagoslov na cijelu našu Provinciju, na svakog našeg člana, suradnika, prijatelja i dobročinitelja. Mir i dobro svima!

Fra Lovro Gavran, provincial

Provincia S. Crucis Bosnae Argentinae
FRANJEVACKA PROVINCIJA SVETOG KRIZA
BOSNA SREBRENA

FRANJEVACKI PROVINCIALAT BOSNE SREBRENE - Zagrebačka 18, BiH - 71000 Sarajevo
Tel: +387 33 722-450; Fax: +387 33 722-451; www.bosnasrebrena.ba; e-mail: tajprov@bih.net.ba

Novi memorandum Bosne Srebrene

IZ GENERALNE KURIJE

ORDOFRATRUM MINORUM

Rim, 16. travnja 2012.

MINISTRU I SUBRAĆI
PROVINCIJE „Bosnae Argentinae S. Crucis“

Prot. MG G8/12

Predragi Ministre i subraćo ljubljene Provincije „Bosnae Argentinae S. Crucis“
Gospodin vam dao mir!

Iz pisma fra Lovre Gavrana, OFM, vašeg provincijala, saznao sam da od danas, 16. travnja pa do 21. tekućega mjeseca, u samostanu sv. Pavla, slavite svoj regularni intermedialni kapitul. Rado bih bio među vama da vas sručno pozdravim i zaželim plodonosan provincijski kapitul.

Prije svega, želio bih zahvaliti Gospodaru života, uskrslome Gospodinu, za sve što čini među vama i po vama u narodu i među narodima kojima služite. Za sve to i za vaš rad za Evandjelje: Hvala budi Gospodinu!

Istina, Kapitol se sastaje da se analizira život i aktivnost Provincije tijekom zadnje tri godine. Zato vas molim da prije svega imate na umu život i poslanje svakoga brata u Provinciji, tako da budu sigurne dvije bitne stvari: kvaliteta života svakoga brata i evanđeoski značaj prisutnosti nas, naših kuća, našega života. U tim zemljama vi ste čuvari karizme i nastavljači načina života kako ga je živio Franjo i tolika braća.

Usmjerite se najprije na život: preutemeljiti život, računajući s prioritetima Reda, posebno sa evangelizatorskom dimenzijom, kako to od nas traži prošli Generalni kapitol. Ne gubite izvida animiranje kojim se bavi Generalni definitorij u razdoblju od 2012-2015., s temom „Poći od Evanđelja“ i, konačno, ne okljevajte zaustaviti se u hodu, kako vam govori depliant (prijelomni listić) o „Moratoriumu“.

Draga braćo, ovo su neki elementi koji trebaju privlačiti vašu pažnju u slijedećim godinama. Siguran sam da će vam rad u tom pogledu dati novu čvrstoću za život i poslanje. To je moja iskrena i bratska želja za ljubljenu Provinciju Svetoga Križa.

Neka vas uvijek u vašem hodu prati blagoslov serafskoga oca Franje, koji od srca podjeljujem svakome od vas.

Vaš ministar i sluga,

Fr. José Rodríguez Carballo, Generalni minstar

SEGRETERIA DI STATO

PRIMA SEZIONE - AFFARI GENERALI

Vatikan, 11. lipnja 2012.

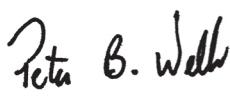
N. 200.823

Mnogopoštovani Oče Provincijale,

Svetom Ocu Benediktu XVI. pristiglo je Vaše cijenjeno pismo kojim Ga obaviještavate o održavanju Kapitula Franjevačke Provincije Svetog Križa „Bosne Srebrenе“, u Sarajevu od 16. do 21. travnja, na kojem ste analizirali rad Provincije u protekle tri godine te raspravljali o aktivnostima za naredne četiri godine. Također ste izabrali novi Definitorij.

Dok zahvaljuje na tom činu i čestita na izboru novim Definitorima, Vrhovni Svećenik želi da Manja Braća ove drage Provincije, zajedno s Upavom, slušaju i slijede poticaje Duha Svetoga u današnjem vremenu na korist čitave Svetе Crkve. Ujedno Njegova Svetost od srca upućuje Vama i svoj braći franjevcima Bosne Srebrenе apostolski blagoslov.

Priopćujući ovo koristim prigodu da Vas s poštovanjem pozdravim u Kristu Isusu.

Msgr. Peter B. Wells
Prisjednik Državnoga tajništva

Izvještaj za Provincijski kapitul 2012. provincijala fra Lovre Gavrana

OD OSOBNE VJERE DO NAVIJEŠTANJA

“Ne brinite se tjeskobno za svoj život: što ćete jesti, što ćete piti, ni za tijelo svoje: u što ćete se obući. Zar život nije vredniji od jela i tijelo od odijela? ... Ta sve to pogani ištu. Zna Otac vaš nebeski da vam je sve to potrebno. Tražite stoga najprije Kraljevstvo Božje i pravednost njegovu, a sve će vam se ostalo dodati. Ne budite dakle zabrinuti za sutra. Sutra će se samo brinuti za se. Dosta je svakom danu zla njegova.” (Mt 6, 25. 32-34).

Pozdrav i zahvala svim suradnicima

S radošću pozdravljam svu braću kapitularce, ali i cijelo provincijsko bratstvo, koje svojom molitvom i bratskom ljubavlju prati rad ovoga Provincijskog kapitula. Rado izvršavam svoju dužnost da na kraju proteklog trogodišta izvijestim braću o radu provincijske Uprave u ovom periodu između dva kapitula, kao i o današnjem stanju Provincije, uspoređujući ga s prethodnim. Ujedno ću nastojati barem u grubim crtama naznačiti neke važnije zadatke koji nas očekuju u narednom četverogodištu.

Prije svega mi je čast, a i moralna obveza, **zahvaliti** cijelom Definitoriju na bratskoj suradnji u proteklom periodu.

Fra Marijan Karaula, vikar Provincije, zamjenjivao me je kad god i gdje god je trebalo i bio mi je desna ruka u rješavanju svih provincijskih problema. Nadam se i ubuduće odličnoj suradnji s njim.

Fra Pero Vrebac bio je zadužen za duhovni život Provincije i na tom području je učinio mnoge lijepе stvari. – O čemu se sve radi, čut ćete u njegovu izvješću.

Fra Mirko Majdandžić, ekonom Provincije i gvardijan samostana Uzvišenja sv. Križa na Kovačićima, imao je možda najteži i najdosadniji dio posla u Upravi, ali ga je radio vjerno i odgovorno, u granicama svojih mogućnosti. Hvala mu lijepa!

Fra Mato Topić, zadužen za pastoralni rad u Provinciji, proslavio se posebno animiranjem FRS-a i Frame. Dao Bog da i ubuduće imadne također mnogo uspjeha!

Fra Luka Marković, iako je boravio u Njemačkoj, sve svoje odmore i dolaske u domovinu kombinirao je s našim definitorijalnim sjednicama i budno je pratilo sva događanja u Provinciji, dajući uvijek jasno svoje viđenje problema i svoje prijedloge rješenja, te koordinirajući rad vijećâ za koja je bio zadužen, tako da je i on svoj dio posla dobro odradio, kao da je bio u Sarajevu.

Svi su mi oni uvijek bili pri ruci i uvijek su spremno radili svoj posao. Za sve im hvala i od Boga plaća!

I tajnik Provincije, fra Janko Ćuro, uradio je također ogroman posao. Kao što znate, ja nisam htio imati osobnog tajnika, iako sam na to imao pravo, pa je to više posla palo na tajnika Provincije: i praćenje redovne korespondencije, i uređivanje provincijskog službenog glasila *Bosna Srebrena*, i provincijska web stranica, i provincijska baza podataka... I njemu sam iskreno zahvalan za sav njegov rad i trud.

Iako nismo išli za tim da radimo nešto spektakularno, kad se uzme u obzir da smo kroz ove tri godine imali 48 definitorijalnih sjednica – tj. u prosjeku 16 godišnje!, onda je jasno da je posla bilo dosta. A sastajali smo se često da ne bi problemi mjesecima čekali na rješenje. Sve je rješavano vrlo brzo, osim onih problema koji se zbog više sile nisu mogli riješiti po kratkom postupku. To je zasluga ovoga Definitorija. Hvala cijeloj ekipi i svakom bratu pojedinačno!

U ime svoje i u ime cijele Provincije dužan sam ovom prigodom zahvaliti i svim drugim provincijskim službama, počevši od profesora i odgojitelja u našim odgojnim zavodima, od gvardijana, župnika i kapelana po našim samostanima i župama, te naših misionara u inozemstvu, naših djelatnika u *Svetlu rijeći*, *Kruhu sv. Ante* i sličnim institucijama, pa do naših bogoslova, novaka, postulanata i sjemeništaraca – jer su svi oni svojim zalaganjem svaki na svojoj dužnosti davali slavu Bogu i doprinosili časti i dobrobiti Provincije.

Zahvaljujem također i svim časnim sestrama i civilima koji s nama surađuju u raznim projektima Provincije. Bez njih ni naš rad ne bi bio toliko plodan i uspješan. Neka ih sve Gospodin obilno blagoslov i neka im dadne snage, mudrosti, umještosti i ustrajnosti da svoj posao i dalje uspješno nastave i da postignu obilne plodove svoga rada.

Ujedno **molim i za oproštenje** svu onu braću koju sam možda, makar i nehotice, na bilo koji način uvrijedio ili poremetio njihov duševni mir. Nikome nipošto ne bih želio učiniti nikakvu nepravdu. Neki su se potezi katkad morali povući i bez dostatnog usuglašavanja, neki će možda morati i ubuduće – jer mi kao zajednica moramo izvršiti sve svoje obveze, makar sve nisu i ne mogu ni biti jednako simpatične i privlačne. Ali moram naglasiti da nemam ništa ni protiv koga osobno. Možemo se ne slagati u gledanju na posao, na disciplinu, na izvršavanje preuzetih obveza i sl., ali to ne bi smjelo negativno utjecati na poštovanje osobe.

I. STANJE PROVINCIJE

Statistika

Franjevačka provincija Svetog Križa – Bosna Srebrena trenutno ima: dva biskupa, 286 svećenika, petoricu časne braće laika, devet đakona, 30 bogoslova, sedam novaka, šest postulanata i 39 sjemeništaraca (od toga 9 hercegovačkih). Svega skupa svečano zavjetovane braće imamo 304, a skupa s bogoslovima i novacima 339.

Prije tri godine (2009.) Provincija je imala: jednog biskupa, 294 svećenika, 39 bogoslova, 6 časne braće laika, 6 đakona, 5 novaka, 5 postulanata i 36 sjemeništaraca (od toga 10 hercegovačkih). Svega skupa svečano zavjetovane braće bilo je 310, a skupa s bogoslovima i novacima bilo nas je 354.

Dakle, svečano zavjetovanih danas imamo 6 manje, a svega skupa 15 manje nego 2009. g.

U protekle tri godine (od 2009. do 2012.) zaređeno je 13 novih svećenika, a u istom periodu umrla su devetnaestorica naše braće svećenika. (*Najstariji od njih bio je fra Ignacije Gavran – 96 godina, a najmlađi fra Andrej Matoc – 45.*) Dakle, šestorica ih je više umrlo nego što je zaređeno.

Franjevački Red i Provinciju napustio je jedan đakon, 4 svečano zavjetovana bogoslova, 11 privremeno zavjetovanih bogoslova i 2 novaka – dakle, 18 braće. Zaista previše! A što učiniti da poraste stabilnost i ustrajnost naše mlade braće u zvanju?

U protekle tri godine primili smo 16 postulanata. U međuvremenu je jedan od njih napustio zajednicu.

U istom periodu (tj. u tri godine) primljeno je 45 sjemeništaraca, od kojih 32 za našu Provinciju. U međuvremenu ih je otpušteno 8: 7 zbog učenja i jedan zbog vladanja, a druga osmorica su sami napustili sjemenište.

Na postdiplomskom studiju imamo osmoricu braće. Studiraju: dogmatiku, moral, bibliku, kanonsko pravo, crkvenu glazbu, franjevačku duhovnost, njemački jezik i pedagogiju, hrvatski jezik i etnologiju.

U ovom trogodištu trojica su braće završila svoje studije i uključila se u profesorsku službu (*fra Drago Bojić, fra Josip Jozić i fra Josip Mrnjavac*). Magistrirala su četvorica braće (*fra Stipo Kljajić, fra Leon Kikić, fra Anto Kovačić i fra Vjeko E. Tomić*), a doktorirala su isto tako četvorica (*fra Drago Bojić, fra Danimir Pezer, fra Josip Jozić i fra Ivo Pavić*).

Kategorija	2009.	2012.	Razlika
Svečano zavjetovani:			
Biskupi	1	2	+ 1
Svećenici	294	286	- 8
Časna braća laici	6	5	- 1
Đakoni	6	9	+ 3
Svečano zavjetovani bogoslovi	2	2	0
Svega svečano zavjetovane braće:	310	304	- 6
Braća u početnoj formaciji:			
Privremeno zavjetovani bogoslovi	39	28	- 11
Novaci	5	7	+ 2
Svega u početnoj formaciji:	44	35	- 9
Svega franjevaca (skupa s novacima):	354	339	- 15
Kandidati:			
Postulanti	3	6	+ 3
Sjemeništarci	36 (26 BS + 10 herc.)	39 (30 BS + 9 herc.)	+ 4
Svega kandidata (post. i sjem. BS):	29	36	+ 7

Najstarija braća u Provinciji su nam fra Bernardin Matić u Kraljevoj Sutjesci (r. 25. 11. 1921.) i fra Franjo Josipović na Petrićevcu (r. 16. 02. 1924.). Oni su, hvala Bogu, sa zdravljem dobro.

Među bolesnom braćom treba spomenuti barem one najbolesnije: fra Rafaela Lipovca u staračkom domu na Petrićevcu, fra Ladislava Fišića u staračkom domu u Novoj Biloj, fra Bonu Vrdoljaka na Gorici u Livnu i fra Matu Martića u Kreševu.

Druga starija braća, uza sve svoje zdravstvene tegobe, drže se dosta dobro.

Provincija trenutno ima:

19 samostana (u BiH 16; u Hrvatskoj 1; u Srbiji 1; na Kosovu 1)

81 župu (u BiH 70, u Hrvatskoj 8; u Srbiji 1; na Kosovu 2)

1 ekspozituru (Visoko),
3 provincijska svetišta (Oovo, Bistrik i Podmilačje) i više regionalnih svetišta.

Članovi Provincije Bosne Srebrenе žive i rade u sljedećim zemljama:

BiH	223 svećenika, 9 đakona i 5 časne braće laika i 1 biskup
Albanija	2 (1 svećenik i 1 biskup)
Australija	4 svećenika
Austrija	3 svećenika
Francuska	1 svećenik
Hrvatska	13 svećenika
Italija	4 svećenika
Kenija	2 svećenika
Kosovo	4 svećenika
Maroko	1 svećenik
Nizozemska	1 svećenik
Njemačka	22 svećenika
Ruanda	1 svećenik
Srbija	3 svećenika
Sveta Zemlja	1 svećenik
Španjolska	1 svećenik

Duhovni život našeg provinčijskog bratstva

Franjevački red je aktivno-kontemplativni red, a isto tako bi se s pravom moglo reći i da smo „kontemplativno-aktivni red” – u smislu da naše vanjske aktivnosti ne bi smjele zasjeniti kontemplaciju, kao što ni kontemplacija ne može nadomjestiti akciju.

Naš duhovni život, kako sam ga vidi kroz protekle tri godine i kako sam ga mogao izbližeg upoznati tijekom kanonske vizitacije, mogu reći da stoji dosta dobro, iako je uvijek moguće i bolje. Najveći dio naših zajednica i naše braće zaista posvećuje mnogo pažnje i svagdanjoj sv. misi, i zajedničkom moljenju časoslova, i privatnoj molitvi, i meditaciji, i klanjanju Presvetom oltarskom Sakramentu, kao i raznim pučkim pobožnostima, među kojima istaknuto mjesto zauzima Put križa, mise *zornice* u Došašcu, krunica (osobito u svibnju i listopadu, ali i kroz cijelu godinu), post i pokora u korizmi, nemrs svakog petka u godini i za kvatre, redovita sv. ispovijed – a osobito pred Uskrs, Božić i patron župe, utorci sv. Ante i sl.

Duhovni sklad i naših zajednica i naše pojedine braće oslikava se također i u urednosti i ukrašenosti sv. mjesta – crkava i kapela, sv. misnog ruha, liturgijskih knjiga i posuđa, te u odgovarajućem vrednovanju liturgijskih ceremonija i liturgijskog pjevanja. Tome mnoga braća zaista pridaju veliku pažnju.

Također briga za naš osobni i zajednički duhovni život očituje se i dobrom organizacijom i aktivnim sudjelovanjem u mjesecnim duhovnim obnovama i godišnjim duhovnim vježbama – čemu smo nastojali posvetiti posebnu pažnju i na razini Provincije, tako da smo organizirali na više mjesta zajedničke duhovne vježbe za svu zainteresiranu braću iz svih dijelova Provincije, u mjestima gdje bi bili slobodni od svih obveza u svojim župama tijekom duhovnih vježbi.

Za pohvaliti je i inicijativu naših drevnih samostana da svoje mjesecne duhovne obnove obavljaju zajednički, naizmjenično: u Kraljevoj Sutjesci, Kreševu i Fojnici. To je dobar primjer i za druga međusobno bliža samostanska područja.

Uza sve to, nažalost, zapazio sam da ima i nešto opuštenije braće koja ne pridaju dostatnu pažnju npr. zajedničkim točkama dnevнog reda, zajedničkoj molitvi, lijepim sitnim detaljima koji

uljepšavaju liturgiju i doprinose njezinoj privlačnosti i dojmljivosti, a isto tako ni urednosti župnog ureda i dostatnoj pedantnosti u župnoj administraciji. Razumljivo je da nije svima jednako stalo ni do čega na svijetu, pa ni do duhovnog života, ali to onda umanjuje dojam i na općoj razini, te tako nanosi štetu cijeloj Provinciji, pa i Redu.

Dakle, iako imamo zaista lijep broj braće koja daju sve od sebe, a većina ih je za svaku pohvalu, ipak i jedan jedini izuzetak zna pokvariti opći dojam. No, provincijski kapituli upravo i služe tomu da sagledamo situaciju na općem planu, da se trgnemo i da s novim poletom svih skupa krenemo korak naprijed.

Duhovna zvanja

Što se tiče duhovnih zvanja, posvećivali smo im i trajno im posvećujemo posebnu pažnju. Broj sjemeništaraca nam je u posljednjih desetak godina bio jako opao. Npr. u šk. god. 2001/2002 u Franjevačkom sjemeništu u Visokom imali smo 82 đaka (77 naših i 5 hercegovačkih). Taj broj je do šk. god. 2009/2010 pao na svega 36 (**samo 26 naših** i 10 hercegovačkih). – Dakle, za samo osam godina sveukupni broj sjemeništaraca je pao za 56 %, a broj naših sjemeništaraca se smanjio na **trećinu!**

Da bismo koliko-toliko doprinijeli poboljšanju te situacije, nastojali smo učiniti što god je bilo u našoj moći. Između ostalog, već od proljeća 2010. god. organizirali smo **promociju duhovnih zvanja** po mnogim našim župama. U tome su sudjelovali i članovi uprave Provincije, i odgojitelji, ali i sami naši odgajanici: sjemeništarci, postulantи, novaci i bogoslovi. Iz dna duše smo zahvalni Bogu što je dao pa je u posljednje vrijeme ipak nešto porastao broj sjemeništaraca, ali i postulanata.

Nažalost, još uvijek ima i znatnih problema. Jedan od njih je i napuštanje sjemeništa i teologije. Toga je bilo uvijek, pa i u ovom periodu, ali – hvala Bogu – nije bilo nekih teških ekscesnih situacija. Svaki odlazak je bolan, ali nas osobito pogoda odlazak svečano zavjetovane braće.

Zabrinjava nas i činjenica da nam iz nekih naših krajeva, koji imaju velik broj vjernika katolika, dolazi relativno malen broj sjemeništaraca. Očito su neke druge zajednice izvan Bosne aktivnije u promociji svojih zvanja nego naša braća u tim krajevima. Želja nam je da se to stanje što prije izmjeni na bolje.

Ekonomsko stanje

Ekonomsko stanje naše Provincije nije idilično, ali nije ni zabrinjavajuće. Tijekom Kapi-tula radit će posebna komisija za ekomska pitanja, u kojoj sudjeluju i sadašnji i bivši ekonom Provincije. Ona treba da potraži i Kapitulu ponudi odgovarajuća rješenja za trenutne financijske probleme Provincije.

Iako mnogi u Provinciji zamjeraju našem dosadašnjem provincijskom ekonomu, fra Mirku Majdandžiću, što se nije više angažirao oko traženja donacija izvana, ja sam mu jako zahvalan za trud koji je uložio oko traženja trajnijeg rješenja za naše samo-financiranje: da barem u redovnom financiranju – kad nisu u pitanju velike gradnje i izvanredna ulaganja – budemo neovisni od pomoći izvana. Nije to lako, ali kad sav naš narod štedi, moramo i mi štedjeti. Kad se sav narod pruža koliko mu je jorgan dug, to moramo činiti i mi.

Za redovnu potrošnju moramo naći pokriće iz vlastitih izvora.

Svaki naš samostan mora biti samoodrživ.

Jedino odgojne ustanove mogu i moraju ovisiti o Provinciji, ali i one moraju biti samoodržive – u smislu da Provincija mora moći pokrivati redovne izdatke.

Donacije je bilo opravdano tražiti nakon rata. Opravdano ih je tražiti i sada, ali samo za veće građevinske pothvate, a ne za redovnu potrošnju. Za to bismo se morali pobrinuti sami – uz ostalo i smanjujući potrošnju tamo gdje je ne možemo sami pokriti.

O tome ja neću govoriti detaljnije, jer ćemo imati izvješće ekonoma Provincije, kao i prijedloge ekonomске komisije za rješavanje konkretnih problema.

Naše mjesto u Crkvi

Nastojimo uvijek biti svjesni svoga mjesta i svoje uloge u Crkvi, poštujući načelo supsidiarnosti. Imamo česte prijateljske kontakte s predstavnikom Sv. Stolice, Apostolskim nuncijem u BiH, mons. Alessandrom D'Erricom. Naši odnosi s njim su izvrsni. On je iskreni prijatelj ne samo nas franjevaca, nego i svih drugih redovnika i redovnica u BiH.

Dakako, on nastoji stvarati prijateljsko ozračje u odnosima sa svim ljudima dobre volje, ali mi ga zaista doživljavamo kao svoga prijatelja. Prije svega je njegova zasluga i to da je naš brat fra Marko Semren postao pomoćnim banjolučkim biskupom, kao i to da su naša subraća fra Perica Vidić i fra Slavko Topić, na prijedlog uzoritog Vinka kard. Puljića, 15. listopada 2011. god. dobili najviše odlikovanje koje Sveti Otac papa običava dodijeliti nekom redovniku, tj. *Križ „Pro Ecclesia et Pontifice“*.

To isto odlikovanje dobio je i fra Leopold Rochmes, na prijedlog mons. Stanislava Hočevara, beogradskog nadbiskupa. (*Dokument je potpisani 30. lipnja 2009., a odlikovanje mu je uručeno na sv. Franju, 4. listopada 2009.*)

Odnosi s biskupima

Odnosi sa svim biskupima i na teritoriju BiH i izvan nje bili su korektni. Napetosti su smanjene na najmanju moguću mjeru.

Bratska suradnja sa mons. fra Markom Semrenom se nastavlja i nakon njegova biskupskog ređenja. On i dalje predaje franjevačku duhovnost na našoj Franjevačkoj teologiji u Sarajevu i njeguje dobre bratske odnose sa subraćom u Provinciji.

U Vrhbosanskoj nadbiskupiji smo postigli sporazum i potpisali ugovor sa kardinalom Vinicom Puljićem za župe čiji pravni status nije bio riješen, tj. za Dobrinju, Grebnice i Orašje – na 30 godina.

Sa mons. Franjom Komaricom smo dogovorili model služenja župe Mahovljani, koju služi župnik iz Trna, i župe Vrbanjci, koju služi župnik iz Kotor Varoša. U dogovoru sa župom Bihać i petrićevačkim samostanom dali smo Biskupiji teren za Katolički školski centar u Bihaću.

Sa kardinalom Josipom Bozanićem izvršili smo sve pripreme za potpisivanje konvencije za župu Sesvetska Sopnica.

Sa sisačkim biskupom mons. Vladom Košićem spremni smo potpisati ugovor za preuzimanje župa Gvozd i Vojnić *in perpetuum* – ukoliko se ovaj Kapitul izjasni suglasnim za preuzimanje župa izvan BiH.

Sa dubrovačkim biskupom Matom Uzinićem spremni smo nastaviti suradnju u župama Zaton Veliki i Orašac – u skladu sa zaključcima ovoga Kapitula.

Već na početku mandata prihvatali smo molbu Beogradskog nadbiskupa mons. Stanislava Hočevara da naš subrat fra Leopold Rochmes preuzme katedralnu župu u Beogradu i službu generalnog vikara u Beogradskoj nadbiskupiji.

Sa prištinskim biskupom, Apostolskim administratorom Prizrenske biskupije, mons. Dodë Gjergji-jem prije mjesec dana sklopili smo sporazum o preuzimanju župe Zjum (Zym), koja se daje franjevcima Bosne Srebrenе na 99 godina, s tim da se četiri sela župe Đakovica odvoje za osnivanje nove župe (Piskota) koja bi pripala dijecezanskom kleru. Razlog ovoj promjeni bila je naša potreba da imamo gdje mijenjati braću Albance unutar Kosova – i da ne moraju za svaku promjenu nužno ići u drugu državu.

S našim biskupom fra Hilom Kabashijem, Apostolskim administratorom Južne Albanije, odnosi su zaista bratski, ali nam je žao što do sad nismo uspjeli prihvati njegovu molbu za slanjem dvojice-trojice fratara u njegovu biskupiju, jer nam je želio dati važne centre, kao što su Fier i Vlora, koja je još uvijek na raspolaganju. Nažalost, nismo imali braće zainteresirane za Albaniju.

Odnosi sa redovničkim zajednicama

Na međunarodnoj razini naša je Provincija aktivna članica *Unije franjevaca Evrope* (UFME), *Unije europskih konferencija viših redovničkih poglavara i poglavarica* (UCESM) *Južnoslavenske konferencije franjevačkih provincijala* (JKPM OFM), *Vijeća franjevačkih zajednica RH i BiH* (VFZ), te *Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica BiH* (KVRPP BiH).

Odnosi s Generalnom kurijom su vrlo dobri. Mi uvažavamo sve sugestije Generalnog ministra i Generalnog definatorija, ali i oni također uvažavaju naše reakcije i naše mišljenje.

Naša Provincija je otvorena za misijske projekte Reda. Trenutno imamo četvoricu misionara u Africi, a na traženje Generalnog ministra odobrili smo fra Tomi Andiću odlazak u Bruxelles, gdje će djelovati kao član ekipe za pripremanje novih misionara i usput služiti i hrvatskoj zajednici u Belgiji.

Dvojica naših profesora predaju na franjevačkim učilištima u Jeruzalemu: fra Anto Popović bibliku i fra Miron Sikirić kanonsko pravo. A četvorica naših studenata, sa stipendijom Reda, studiraju na Antonianumu u Rimu.

Odnosi unutar JKPM su zaista bratski i suradnja je na visini. Sudjelujemo u zajedničkim projektima, kao što su proslava 800. obljetnice Franjevačkog reda, 800. obljetnice dolaska sv. Franje na hrvatsku obalu.

Jesenas smo imali jedno zajedničko zasjedanje svih naših definatorijâ i dogovorili smo se da se takva zasjedanja organiziraju svake godine.

Zajednički organiziramo susrete i hodočašća naših novaka, te pripremu naših bogoslova za svečane zavjete. Od ove godine dogovorili smo i organiziranje međuprovincijskih duhovnih vježbi, kao i međuprovincijskih formacijskih susreta novih gvardijana.

Mene je prošle godine naša Konferencija izabrala za dopredsjednika JKPM OFM, a jesenas za svoga člana u Stalnom vijeću UFME, na dvije godine.

Sa Vijećem franjevačkih zajednica (VFZ) RH i BiH dobro surađujemo u svemu – počevši od zajedničkih prijevoda i izdanja knjiga sa franjevačkom tematikom (*Franjevački časoslov*, *Franjevački leksikon*, *Franjevački liturgijski kalendar*; dokumenti Generalne kurije OFM i sl.), pa do izvrsne suradnje u izdavanju *Franjevačkih izvora*, na čemu su mnogo i intenzivno radila braća naše Provincije fra Pero Vrebac i fra Marijan Karaula, kao organizatori i izdavači, te nekolicina naših profesora, kao prevoditelji.

Sa KVRPP BiH sudjelujemo na godišnjim skupštinama i sjednicama Izvršnog vijeća KVRPP BiH, zajednički organiziramo dan posvećenog života i redovničke dane, a nastojimo sudjelovati i na važnijim slavlјima dotočnih zajednica.

Sa Hercegovačkom franjevačkom provincijom Uznesenja BDM jako lijepo surađujemo na organiziranju duhovne assistencije FSR-a i Frame. Kad je nacionalni asistent FSR-a iz Bosne, nacionalni asistent Frame je iz Hercegovine – i obratno. I to funkcioniра dobro.

Hercegovački provincijal, fra Ivan Sesar, predaje kanonsko pravo na našoj Franjevačkoj teologiji u Sarajevu, a hercegovački sjemeništari se školuju u našoj Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji u Visokom.

Sa Hercegovačkom provincijom povremeno organiziramo zajedničke sjednice naših definitorijâ, a skupa s njima organiziramo i zajednička hodočašća naše braće i drugih vjernika u Svetu zemlju.

Nastojimo gajiti dobre odnose sa svim redovničkim zajednicama časnih sestara – ne samo unutar BiH, nego i šire.

Najviše surađujemo sa Školskim sestrarama franjevkama Krista Kralja bosansko-hrvatske provincije. Sve probleme nastojimo rješavati sporazumno. U većini slučajeva i uspijевамо, kao npr. u Tolisi i djelomično u Kraljevoj Sutjesci, iako se gdje-gdje nađe i na poneku veću poteškoću, za čije otklanjanje treba nešto više vremena i mnogo razumijevanja i s jedne i s druge strane. Ipak, općenito govoreći, zadovoljni smo sa suradnjom.

S drugim zajednicama časnih sestara imamo odličnu suradnju i nismo imali nekih osobitih problema. Istina, žao nam je što su se sestre Kćeri Božje ljubavi povukle iz Tuzle, ali u pitanju je bio njihov vlastiti problem, a ne nesporazum s našom zajednicom.

Posebnu suradnju imamo sa Siromašnim sestrarama sv. Klare u Brestovskom, tim više zato što je njihov samostan pod jurisdikcijom provincijala Bosne Srebrenе.

Sestrarama franjevkama od Bezgrešnog začeća crnogorske provincije dali smo duhovnika u osobi fra Josipa Božića. Njega će na ljeto, ako Bog da, zamijeniti fra Andelko Kamenčić. A budući da rade u župi Zjum (Zym) i da su sagradile dječji vrtić u Đakovici, i tamo se s njima otvara novo polje suradnje.

Što se tiče **Albanske franjevačke provincije**, s njome nemamo nikakvih problema. Naprotiv, s njima vrlo rado surađujemo. Trenutno imamo u Skadru i jednog postulanta Albanca, koji će se naknadno opredijeliti kojoj će provinciji pripadati. Naš fra Andelko Kamenčić je posljednjih 17 godina služio u Albaniji (u Bajzi i u Laću). On će na ljeto svoju misiju tamo završiti, ali ne zbog bilo kakvih nesporazuma unutar zajednice, nego samo zbog svojih zdravstvenih problema.

Odnosi unutar naše zajednice

Što se tiče Uprave Provincije, mi smo nastojali gajiti bratske odnose sa svakom samostanskom zajednicom i sa svakim pojedinim bratom. Nastojali smo spremno i brzo rješavati tekuće probleme – i to je išlo dosta dobro. Većina naše braće zapažala je našu dobrohotnost i dobro je surađivala s Upravom na rješavanju konkretnih problema, na čemu smo im iskreno zahvalni. Jer bez suradnje sve braće u Provinciji, Uprava jedva da može bilo što učiniti sama.

No, nažalost, bilo je i onih koji su svaki potez Uprave pratili s predrasudama i tumačili na svoj način, što više govori o njima, o njihovim stavovima i interesima, nego li o samoj Upravi. Sa svakim smo uvijek bili spremni razgovarati i nema nikoga tko je htio razgovarati s upravom Provincije, a da mu to nije omogućeno. Rješenja su, dakako, ovisila o vrsti problema, kao i o mogućnostima i o razboritosti jedne i druge strane. Uvijek se išlo za tim da se problemi što kvalitetnije riješe i nadiju, a ne da se od jednoga prave dva. I, hvala Bogu, u većini slučajeva nam je uspijevalo relativno dobro rješavati tekuće probleme.

Prigodom kanonske vizitacije susreo sam se gotovo sa svom braćom Provincije i upoznao vrlo različite stavove pojedinaca s obzirom na ključne probleme u Provinciji. Ali općenito govoreći, moji su dojmovi mnogo pozitivniji od očekivanih – i za to sam im duboko zahvalan. Apsolutna većina braće se zaista trudi što savršenije živjeti svoj franjevački poziv i poslanje. Istina, nitko od nas nije bez mana i nedostataka, ali nema ni govora o nekakvoj katastrofi, o kojoj neki dežurni katastrofici govore. Tko svijet gleda kroz crne naočale, ili tko se zatvori u tunel, sve mu izgleda crno, pa makar svugdje naokolo sjalo sunce.

No, u svakom slučaju, bilo kako bilo – razmirice treba nadići. Proći će i ovaj Kapitul. Uzburkane vode će se smiriti i izbistriti. Naš posao i dalje ostaje isti. I dalje moramo nastaviti bratski živjeti jedni s drugima. I dalje moramo nastaviti što složnije i što radosnije prakticirati i naviještati Kristovu Radosnu vijest spasenja. I ne samo da to moramo, nego to i hoćemo! Za to smo se opredijelili, to smo i obećali, pa i zavjetovali Bogu i Crkvi. Od toga ne odustajemo.

Otvoreni za nadahnuća Duha Svetoga i spremni u svakom bratu prepoznati ne samo brata, nego upravo Krista, upravo Boga – na čiju smo sliku stvoreni i on i svaki od nas, nastavimo složno raditi i na ovom Kapitulu i tijekom cijelog svoga života!

Neka predobri i premilosrdni Bog blagoslovi naša dobra nastojanja u tom smjeru!

II. PROVOĐENJE ZAKLJUČAKA PROVINCJSKOG KAPITULA IZ 2009. GODINE

Jedna od glavnih tema svakog Provincijskog kapitula mora biti provjera: jesu li, kako i u kojoj su mjeri provedeni zaključci prethodnog Kapitula. Zaključci Provincijskog kapitula iz 2009. god. objavljeni su u *Bosni Srebrenoj* br. 2/2009, na str. 33-34. Podijeljeni su u četiri skupine.

I. Prva skupina zaključaka odnosi se na *aktualizaciju franjevačke duhovnosti u početnoj i trajnoj formaciji*.

Zaključak I/1: *Bolje upoznavanje franjevačke duhovne i intelektualne tradicije...*

Što se ovoga zaključka tiče, na tome je štošta radila i naša Teologija i barem neki od voditelja duhovnih vježbi i duhovnih obnova, a neke stvari su urađene i na provincijskoj razini, kao što je obilježavanje 400. obljetnice izdavanja *Nuka krstjanskog* od fra Matije Divkovića, te pripreme za objavljivanje njegovih sabranih djela, od kojih su prva dva već gotova i bit će tiskana ove godine.

U taj rad se uključilo i *Svetlo riječi* objavljinjem posebnog separata pod naslovom: *Fra Matija Divković, Nauk krstjanski, 1611.* (v. SR, god. XXIX, br. 334. Sarajevo, siječanj 2011., 16 str.).

Na tragu ostvarenja ovog zaključka Kapitula fra Stjepan Pavić je preveo s latinskog *Soliloquium sv. Bonaventure* i izdao pod naslovom: *Razgovor sa samim sobom. O četirima duhovnim vježbama.* (izd. Demetra, Zagreb, 2011., str. 200).

Zaključak I/2: *Unošenje više franjevačkih sadržaja u naše odgojne ustanove i studijske centre...*

U vezi s tim Uprava je inzistirala na tome da se na našoj Teologiji franjevačkom studiju posveti više pažnje, te da on bude otvoren i za ostale zainteresirane zajednice i pojedince iz Vijeća franjevačkih zajednica RH i BiH. U tome smo značajnu podršku imali posebno od dekana Teologije, fra Mile Babića, i meštra bogoslova, fra Marinka Pejića, iako je bilo ne malo i onih koji su za to bili manje zainteresirani, ako ne i protivni. Ipak nešto se pokrenulo. Posebno tečajevi iz franjevačke filozofije i teologije, koje vodi fra Mile Babić, te oni iz franjevačke duhovnosti, koje je držao fra Marinko Pejić, te iz franjevačke povijesti i književnosti, koje ima fra Marko Karamatić. Tražili smo i uvođenje seminara za vođenje FSR-a i Frame, ali to do sad još nije ostvareno. Već sa sljedećom akademskom godinom bi se moralno krenuti i s tim.

Važan poticaj za ostvarenje ovoga cilja dat će i *Franjevački izvori*, koji su već u tisku – velikom zaslugom fra Pere Vrebca, fra Marijana Karaule i nekolicine naših profesora, prevoditelja raznih franjevačkih tekstova.

Tekstovi za *Ratio Studiorum* i *Ratio formationis Franciscanae* su gotovi, ali smo ih ostavili da ih pregleda i potvrdi novi Definitorij, koji će biti izabran na ovom Kapitulu.

Zaključak I/3: *Zbog nedostatka dovoljnog broja odgojitelja na našim odgojnim ustanovama, predlažemo da se braća šalju na studij iz područja franjevačke duhovnosti i odgojnih znanosti (pedagogije, psihologije, antropologije, sociologije).*

Ovaj zaključak je dobro ispoštovan. Pedagogiju studira (uz njemački jezik) fra Ilija Dević u Sarajevu, a od prošle godine fra Danijel Nikolić studira franjevačku duhovnost i master za odgojitelje na Antonianumu u Rimu.

II. U drugoj skupini bio je samo jedan zaključak:

Zaključak II/1: *Kapitul zadužuje Upravu Provincije da riješi slučaj fra Mirona Sikirića. Taj slučaj riješen je time što se fra Miron stavio na raspolaganje Generalnom ministru Reda.*

III. Treća skupina zaključaka ide na temu: *Pastoralni rad u suvremenom kontekstu Crkve, društva, hrvatskog naroda, BiH i svijeta...*

Zaključak III/1: *Zadužuje se nova Uprava da čim prije stupi u kontakt s nadležnim dijacezanskim biskupima i pokuša riješiti otvorena pitanja (pastoralni kalendar, komisije – vijeća, milostinje, granice župa...).*

U tri godine imali smo tri zajedničke sjednice definitorija Bosne Srebrenе i Ordinarijata Vrhbosanske nadbiskupije, a više puta i osobne susrete provincijala i kardinala. Imamo također godišnje susrete KVRPP BiH s BK BiH. Kao što spomenuh ranije, s biskupima su mnoga otvorena pitanja riješena i postignut je visok stupanj suglasnosti. No, pitanje granica župa ovisi o samom biskupu. Na tome će još trebati poraditi...

Zaključak III/2: *Zadužuje se Uprava Provincije da posveti dostoju pažnju devastiranim župama u skladu s mogućnostima.*

Smatramo da je posvećena dostojava pažnja svakoj župi u Provinciji, a osobito devastiranim – tim više što i najmanja župa ima svoga župnika, iako po broju vjernika ne bi mogla biti ni filijala neke veće župe.

Zaključak III/3: *... poseban naglasak trebamo u svom pastoralnom radu staviti na: rad s mladima (posebno s Framom) i s ministrantima, sa FSR-om ...*

S obzirom na ovaj zaključak, u ovom trogodištu je učinjeno zaista dosta, osobito u radu sa FSR-om i Framom. O tome će nešto više reći fra Mato Topić, a još više se može pročitati u njegovim izvješćima. Možda nešto manje je učinjeno na permanentnoj duhovnoj formaciji odraslih. To najviše ovisi o poduzetnosti i upornosti pojedinih župnika.

IV. Četvrta skupina zaključka odnosi se na temu: *Međuovisnost, odgovornost i specifičnost evangelizacijskog poslanja Provincije...*

Zaključak IV/1: *... da se ... uvedu tajništva za duhovnost i odgoj, za evangelizaciju, za kulturne i obrazovne programe, za upravljanje materijalnim dobrima*

Uvedeno je Vijeće za duhovnost i trajnu formaciju – i traži se od Kapitula da i u Statute Provincije unese takvu dopunu u nabrajanju vijeća Provincije (usp. prijedlog fra Pere Vrebca, prov. tajnika za duhovnost i trajnu formaciju).

Ostalo je sve uključeno u provincijska vijeća, koja traže i Statuti Provincije, i koja su kao takva i formirana.

Zaključak IV/2: *Da se dosadašnja provincijska vijeća integriraju u provincijska tajništva, osim onih vijeća koja moraju ostati prema odlukama postojećih Statuta.*

Sva su provincijska vijeća na neki način povezana s tajništvima i sva tajništva s odgovarajućim vijećima. Tu smo se striktno držali Statuta Provincije, jer se zaključci Kapitula moraju slagati sa Statutima – osim u točkama u kojima se traži promjena Statuta, ali te promjene vrijede tek nakon njihova odobrenja sa strane Generalnog definitorija.

Zaključak IV/3: *Da se na sljedećim Kapitulima, umjesto čitanja izvještaja pojedinih vijeća, saslušaju samo izvještaji provincijala, tajništava i gvardijana.*

Ovaj zaključak ćemo ispoštovati na ovom Kapitulu – ukoliko ovaj Kapitol ne odluči drugačije o nekoj točki od posebnog interesa za kapitularce.

III. OD OSOBNE VJERE DO NAVIJEŠTANJA

Pogled unaprijed

Dakle, koliko je bilo moguće, ostvarili smo zaključke prošlog Kapitula. To ne znači da ne bismo željeli i više, da je bilo moguće. Mi smo zajednica, bratstvo – i mnogo štošta se može postići samo zajednički. „Kad se braća slože i olovo plivat’ može...”.

Hvala Bogu, još uvijek nas ima, i svatko od nas misli svojom glavom. I to je dobro. Imamo mi dosta braće koji se teoretski bore protiv tzv. „jednoumlja”, ali nastoje svima nametnuti svoje mišljenje. – I to je jednoumlje, ali druge vrste. Nama, provincijskoj upravi, nije stalo do jednoumlja. Naprotiv: dobro je da ljudi različito misle i bore se na raznim poljima života. Tako se neće lako dogoditi da neko polje rada bude zanemaren. Neka se svatko slobodno bori da svoj poziv i svoj zadatak što bolje ostvari, pa ćemo tako svi u širokoj lepezi pokrivati velika polja raznih aktivnosti i potreba Crkve i naroda. Bitno je da se ne borimo jedni protiv drugih – jer tako ni mi, a ni oni drugi, nećemo uspjeti ostvariti svoj zadatak. Umjesto da ostvarimo dva, neće biti ostvaren nijedan.

Uza sve to što su zakonite različite ideje i različita mišljenja i što nitko nikoga ne treba blokirati ni u kojem dobru djelu (jer samo se zlo mora spriječiti), ipak, budući da nikad nećemo moći ostvariti sve svoje želje (ni kao osobe, a ni kao zajednica), vrlo je važno imati barem neke zajedničke točke interesa i neke zajedničke prioritete i na tim poljima raditi zajednički, dok ćemo na drugim poljima raditi svaki ono što je kome bliže po naravi i po sferi interesa – u skladu s načelom sv. Augustina: *In necessariis unitas, in dubiis libertas, in omnibus caritas.* (*Tj. u bitnim stvarima mora postojati jedinstvo, u neizvjesnim sloboda, a u svemu ljubav.*)

Imamo mi ne mali broj zajedničkih interesa.

Na prvom nam je mjestu vlastiti identitet i vlastiti poziv: tko smo i što smo? *Božja smo stvorenja, ljudi smo, kršćani smo, katolici smo, Hrvati smo, franjevci smo – i to bosanski franjevci. To je naš identitet i to je naš poziv!* Uvijek ćemo poštivati hijerarhiju vrednota i red stvari, ali uvijek ćemo se naći u svim ovim kategorijama. Izvan toga nas nema. Ako je nešto neljudsko, nekršćansko, nekatoličko, antikatoličko i antifranjevačko – tu nas nema i tu nas neće nikada ni biti. Ali gdje god je na djelu slava Božja, ljudskost, kršćanska vjera i moral, katoličke vrednote, zdravi nacionalni interes, franjevačko bratstvo i dobra tradicija bosanskih ujaka – tu smo i mi. Tu nam je lako naći sebe i svoju ulogu.

Na drugom je mjestu naše poslanje. Svaki poziv je ujedno i poslanje. *Naše je poslanje unutar Katoličke Crkve, unutar Franjevačkog reda, unutar Bosne i Hercegovine, jednim dijelom i unutar našega po svijetu raspršenog naroda, a jednim dijelom također i u misijama ad gentes.* Što je misija Crkve, to je i moja misija. Što je poslanje Franjevačkog reda, to je i moje poslanje. Što je obveza Franjevačke provincije Bosne Srebrenе, obveza je i svakog pojedinca u njoj.

Ono što radi opća Crkva na općem planu, to ćemo raditi i mi na svom području, ali na svoj franjevački način: u poniznosti i jednostavnosti, bratstvu i zajedništvu. Problemi opće Crkve su i naši problemi, radosti opće Crkve su i naše radosti (usp. GS 1).

U našoj mjesnoj, kao i u sveopćoj Crkvi, ove i sljedeće godine slavi se **Godina vjere**. Povod je 50. obljetnica početka II. Vatikanskog sabora i 20. obljetnica objavlјivanja Katekizma Katoličke Crkve. A razlog je mnogo dublji: sveobuhvatna kriza vjere svugdje po svijetu.

Bez vjere mi nismo nitko i ništa: ni kršćani kao kršćani, a pogotovo ne svećenici kao svećenici ili fratri kao fratri. Bez vjere bi naš kršćanski, svećenički i redovnički identitet bio prazan. Ne bi bio ništa. Bio bi na štetu i nama i svijetu: nama ne bi ničemu koristio, a svijetu bi bio sablazan. Kao prazna puška, koje se boji i onaj tko je drži, i onaj u koga je uperen.

Dakle, godina vjere jest prigoda da mi sami učvrstimo svoju vjeru, da napunimo svoje akumulatore, da pojasnimo sami sebi svoj identitet i svoje prioritete – i tek tada ćemo moći ići u poslanje i to što smo doživjeli, što živimo i u što smo uvjereni – naviještati drugima.

Na jesen će se u Rimu održati **biskupska sinoda na temu nove evangelizacije**. (*Na tu istu temu je bilo i prošlogodišnje zasjedanje UFME u Lisabonu.*) Europa je došla u situaciju da se mora ponovno iz temelja evangelizirati. Toliko se udaljila od Kristova Evandelja. Toliko je zanemarila i podcijenila svoj kršćanski identitet, ili – bolje rečeno: svoje kršćanske korijene. S kršćanstvom je vežu tek kultura i tradicija, ali svijest je jako daleko od temeljnih kršćanskih vrednota.

Bosna i Hercegovina je i u tom pogledu dio Evrope. I mi moramo ponovno evangelizirati i sami sebe i svoj narod. Ne tek druge narode! Moramo poći od sebe. Od koga se očekuje najveći polet i zamah u novoj evangelizaciji, ako ne od nas redovnika, a u Bosni posebno od franjevaca? Pred nama je velik zadatak, teška misija – misija o kojoj ovisi naša budućnost, naše biti ili ne biti!

Jesmo li spremni? Možemo li izvršiti tu svoju misiju? S pomoću Božjom možemo, ali samo kao zajednica, kao bratstvo! Solo akcije, ma koliko one same po sebi bile dobre, vrlo malo pomažu. Moramo djelovati kao zajednica. Jer to je naš zajednički interes. To nam je prioritet. Oko toga se svi možemo složiti.

Sve ostalo može biti različito i individualno, ali naš identitet i naša misija su nam zajednički interes i tu moramo biti jedno.

Svoj će doprinos dati i naši profesori i odgojitelji u početnoj i trajnoj formaciji. Najveći dio posla odradit će braća izravno uključena u pastoral, na svim njegovim razinama i u svim vidovima. Velika je obveza i na našim medijima i njihovim djelatnicima. Sve provincijske službe moraju imati pred očima te naše zajedničke prioritete. Neke stvari u tu svrhu morat ćemo još uraditi i na materijalnom području.

Hvala Bogu, najveći dio crkava, župnih stanova, pastoralnih centara i kapela je već izgrađeno. Ostalo je još ponešto, kao npr. na Plehanu, na Petrićevcu, u Sesvetskoj Sopnici, Đakovici i još ponegdje. Na provincijskoj razini ostala nam je nedovršena zgrada Provincijalata na Kovačićima u Sarajevu i Konvikt u Visokom. Imamo problem nedovoljno iskorištenog prostora u sve tri naše velike kuće u Sarajevu, kao i u zgradi Franjevačkog sjemeništa u Visokom. Kako ćemo to rješavati, ovisit će ponajviše o odlukama ovoga Kapitula. Ekomska komisija na tome intenzivno radi i ponudit će Kapitulu nekoliko mogućih rješenja, pa neka braća izaberu ono koje im izgleda najbolje i najprikladnije. Slično će učiniti i druge tri kapitulske komisije.

Svima vama, sudionicima na Kapitulu, želim miran i uspješan rad, obilje Božjeg blagoslova i puno zrelih plodova vašega truda.

Hvala svoj braći na strpljenju i na dobroj volji da se uključe u što savršenije ostvarenje naše zajedničke misije.

Fra Lovro Gavran, provincial

ODLUKE I SMJERNICE PROVINCJSKOG KAPITULA BOSNE SREBRENE 2012.

I. KOMISIJA ZA PRAVNA PITANJA

Odluke:

Usvaja se izmjena Provincijskih Statuta s obzirom na sudjelovanje broja gvardijana na Provincijskim kapitulima. Umjesto dosadašnjih 10, sudjelovat će svi gvardijani.

Usvaja se izmjena Provincijskih Statuta s obzirom na broj definitora u Upravi Provincije. Umjesto dosadašnjih 4, birat će se 8 definitora.

Usvojen je Pravilnik provincijskog kapitula.

Prihvaćene su i usvojene pojedine tehničke izmjene Statuta.

Uspostavlja se Plenarno vijeće Provincije (Usp. *Statuti Prov.*, Čl. 113-115).

Usvaja se izmjena Statuta Vijeća za karitativnu djelatnost: članak 2 paragraf 2: „Na čelu vijeća nalazi se pročelnik imenovan od Kapitularnog kongresa ili Definitorija Provincije”.

II. KOMISIJA ZA ODGOJ I DUHOVNOST

Odluka:

Nužno je izraditi što prije precizan program rada sa postulantima kako bi postulanti što bolje upoznali franjevački život, ali kako bi se i njih što bolje upoznalo.

Smjernice:

Kapitol potiče braću na ozbiljniji pristup mjesecnim duhovnim obnovama. U tu svrhu nude se dokumenti Reda i Franjevački izvori.

Potrebno je što prije organizirati kratki seminar za gvardijane i vikare pri preuzimanju službi u svrhu što boljeg organiziranja kućnih kapitula i kapitula samostanskog područja.

Pri izboru duhovnika u odgojnim ustanovama nužno je staviti naglasak na važnost te uloge u zajednici te na profil osobe duhovnika. Duhovnik bi trebao u svojoj osobi ujediniti kvalitete zrelog i duhovno zdravog čovjeka.

Budući da smo jedina ustanova koja bi mogla ponuditi studij franjevaštva, bilo bi od velike važnosti osmisliti ideju Franjevačkih studija.

Bogoslovi bi trebali ciljano i u manjim skupinama stupiti u rad s FRAMOM u projektu promicanja duhovnih zvanja.

Kuća u Visokom ostaje otvorenom za posjete djece sa župa, a župnici i kapelani mogu posjetiti kuću tijekom cijele godine s najavom i u dogовору s braćom u Visokom. Uz to bi trebalo napraviti kratak DVD-film s jednostavnim prikazom odgojnih kuća.

III. KOMISIJA ZA PASTORALNA PITANJA

Smjernice:

1a) Uprava Provincije, radi kontinuiteta rada, treba na jedno dulje vrijeme odrediti jednoga fratra za duhovnog asistenta FRAME i FSR na provincijskoj razini.

1b) Predlaže se da Uprava Provincije po mogućnosti odredi istog duhovnog asistenta za FRAMA-u i OFS.

Neka Uprava Provincije, po mogućnosti u zgradi naše Teologije, organizira barem jednom godišnje pastoralni seminar za fratre u pastoralu na kojem će se obradivati različite teme važne za pastoralni rad.

3. Predlaže se da uprava Provincije radi na racionalizaciji pastoriziranja župa u Provinciji.

IV. KOMISIJA ZA EKONOMSKA PITANJA

Mirovine

Naglašava se da se po pitanju mirovina poštije član 138 paragraf 2 Statuta Provincije. Također je Kapitul donio odluku da se braći koja već imaju prihode od neke druge službe ne šalje pripadajuća polovina mirovine.

Mirovinsko osiguranje

Kapitul je usvojio odluku da Mirovinsko osiguranje ubuduće ne spada na nadležnost ekonoma Provincije nego da se nadležnost za mirovinsko osiguranje prenese u nadležnost samostanskoga područja. Budući da se ovim zaključkom mijenjaju i sami statuti Provincije, usvojene su promjene odgovarajuće odredbe Statuta.

Transakcije

Kapitul je usvojio odluku da ubuduće transakcije iznose 3 KM.

Odlučeno je da će pomoći prema Provinciji, iz koje se vrši uplate prema Generalnoj kuriji, biti u visini iznosa 20 misnih intencija za jednu godinu, s tim da časna braća nisu obavezna na davanje ove pomoći.

Pitanje financiranja Bistrika i Podsuseda

Predlaže se da Uprava Provincije dogovori sa upravom samostana na Bistriku najbolje rješenje koje bi vodilo samostan prema samofinanciranju, a ne da se vodi prema dosadašnjem modelu financiranja.

U skladu sa već ranije donesenom odlukom, Kapitul je usvojio zaključak da Uprava Provincije treba iznaći najbolje rješenje za Podsused, bilo da se prostor osmisli ili proda, a braća ukoliko bude potrebno presele u Sopnicu.

Kolekta za Sopnicu

Odlučeno je da se sakupi jedna kolekta do 1. srpnja 2012., koja će se dati za izgradnju naše kuće u Sesvetskoj Sopnici.

Važno upozorenje!

Braćo, kao što vidite, Kapitul je donio odluku o povećanju transakcija na 3 KM godišnje. Ta odluka stupa na snagu 1. 1. 2013. godine.

Jedna druga odluka jest da se transakcije od sad uplaćuju dva puta godišnje – tj. svakih 6 mjeseci. To znači da svi župnici treba da odmah uplate transakcije u provincijski Ekonomat za prvi šest mjeseci 2012. – i to prije primopredaje župâ. Uz „Bosnu Srebrenu“ dobit ćete i obračune za prvih 6 mjeseci, svatko za svoju župu.

Treće na što je važno da svi odmah obrate pažnju jest odluka da se u svim župama sakupi po jedna kolekta za izgradnju naše kuće u Sesvetskoj Sopnici, kako bi ona već ovoga ljeta bila useljiva. Neke su župe tu odluku izvršile odmah. Moguće je da neki za tu odluku nisu ni znali (ukoliko ih nisu obavijestili njihovi zastupnici na Kapitulu). Iako je bilo predviđeno da se ta kolekta sakupi do 1. srpnja – oni koji to još nisu učinili, neka to nastoje učiniti što prije, kako bismo pomogli braći da što prije usele u Franjevački samostan u Sesvetskoj Sopnici, gdje ovoga ljeta preseljavamo Franjevački samostan Sv. Ilike proroka iz Podsuseda.

Dar se može proslijediti ili izravno braći u Sesvetskoj Sopnici, ili preko Provincijalata. Ali u svakom slučaju je dobro da Provincijalat bude obaviješten tko je poslao pomoć i koliko.

I onima koji su svoju potporu već sakupili i poslali, kao i onima koji će to ovih dana učiniti, srdično zahvaljujemo u ime Provincije, kao i u ime Franjevačkog samostana u Podsusedu i Sesvetskoj Sopnici.

MIR I DOBRO, te svaki Božji blagoslov svima, želi –

Fra Lovro Gavran, provincijal

NOVI DEFINITORIJ PROVINCIJE

Na Provincijskom kapitulu Franjevačke provincije Bosne Srebrenе, koji je održan od 16. do 20. travnja 2012. godine pod predsjedanjem provincijala fra Lovre Gavrana, izabran je u samostanu sv. Pavla na Nedžarićima (Sarajevo) novi definitorij Provincije, a to su:

Fra Ivo Orlovac
 Fra Jozo Marinčić
 Fra Joso Oršolić
 Fra Janko Ćuro

Mandat provincijala fra Lovre Gavrana i vikara Provincije fra Marijana Karaule traje do 2016. Novi tajnik Provincije je fra Davor Dominović.

Fra Janko Ćuro, tajnik Kapitula

IZJAVA ZA JAVNOST FRANJEVACA BOSNE SREBRENE

Franjevci Bosne Srebrenе su se okupili od 16. do 20. travnja 2012. u Franjevačkom samostanu sv. Pavla Apostola u Sarajevu na redovitom Provincijskom kapitulu (općem saboru zajednice), gdje su analizirali život svoje zajednice kroz protekle tri godine, planirali aktivnosti Provincije kroz sljedeće četiri godine te izabrali nove članove provincijske Uprave (definitore).

Tom prigodom, kako je već običaj, upućuju javnosti Bosne i Hercegovine kao i drugim zainteresiranim ljudima dobre volje svoju

IZJAVU ZA JAVNOST

Poštovane sugrađanke i sugrađani Bosne i Hercegovine i sunarodnjaci u domovini i inozemstvu!

Mi franjevci Bosne Srebrenе, koji se stoljećima brinemo za dobrobit našega naroda, prije svega u Bosni i Hercegovini ali i drugdje po svijetu, osjećamo se pozvanima i dužnim uputiti vam svoju poruku u ovom prijelomnom trenutku naše povijesti.

Danas, kad Republika Hrvatska ulazi u Europsku Uniju, prema kojoj teži i Bosna i Hercegovina, kao i ostale zemlje našeg okruženja, moramo biti spremni prebroditi poremećaje koji bi tom prigodom kod nas mogli nastati.

Iz Bosne i Hercegovine je, naime, već iseljen velik dio hrvatskog naroda i vjernika katolika, a njihov povratak je dosad bio neznatan. Ulazak Hrvatske u EU lako bi mogao pokrenuti novi val iseljavanja našega naroda, što bi bilo pogubno i za nas i za Bosnu i Hercegovinu, našu jedinu domovinu. Zato poručujemo svim katolicima i svim Hrvatima iz BiH: ne napuštajte svoje domove, ne iseljavajte u inozemstvo i ne prodajite svoje djedovine, registrirajte se i izlaskom na izbole sudjelujte u poboljšanju političkog i društvenog života – jer i Bosna i Hercegovina će u dogledno vrijeme ući u tu istu Europsku Uniju, a tko se jednom odreče svoga i tko proda svoje imanje u domovini, teško da će se ikada više odlučiti na povratak.

Mi franjevci Bosne Srebrenе ne gubimo nadu u povratak onih naših obitelji koje imaju svoje korijene u BiH i koje se nikada nisu odrekle svoje baštine u ovoj prelijepoj zemlji.

A da bi u ovoj od Boga nam darovanoj zemlji bilo zaista lijepo i živjeti, očekujemo od domaćih političara i od međunarodne zajednice da se što prije dogovore o pravednu društveno-političkom uređenju zemlje - promjenom Ustava i Izbornog zakona - kako bi ova zemlja mogla zaista živjeti i funkcionirati kao jedinstvena država, s jednakim pravima i dužnostima svih krajeva, naroda i svih svojih građana na cijelom svom teritoriju, bez entitetskih ili etničkih ograničenja. Od njih također očekujemo da će intenzivnije poraditi na izradi i usvajanju Zakona o restituciji i denacionalizaciji kako bi se, uz druge, i nepravedno oduzeta crkvena imovina što prije vratila njihovim stvarnim vlasnicima.

Neka svemogući Bog blagoslovi Bosnu i Hercegovinu i sve njezine građane – u domovini i u inozemstvu!

Mir i dobro!

U ime franjevaca Bosne Srebrenе i sudionika na Kapitulu
Fra Lovro Gavran,
provincijal i predsjednik Kapitula

ZA NEKROLOGIJ

Sarajevo, 11. 4. 2012.

Prot. br.: 298/12

U utorak 10. travnja 2012. godine preminuo je u Gospodinu **fra Berislav (Anto) Kalfić**.
Pokopan je 12. travnja 2012. godine u Kraljevoj Sutjesci. Fra Berislav je u Zajednici vršio službe župnika, samostanskog i župnog vikara, kao i upravitelja olovskog svetišta.

Neka se ovaj ili sličan tekst unese u Nekrologij Provincije, a za pokojnog brata neka se slavi sveta misa i izmoli časoslov.

Fra Lovro Gavran, provincijal

PROVINCJSKE SLUŽBE I RASPORED OSOBLJA

PROVINCJSKE SLUŽBE:

Tajnik Provincije:

Fra Davor Dominović

Arhivari Provincije:

Fra Marijan Karaula

Fra Anto Cvjetković

Asistent FSR-a i FRAMA-e

Fra Fra Danijel Rajić

Dekan Teologije:

Fra Vili Radman

Ekonom Provincije:

Fra Jozo Marinčić

Kroničar Provincije:

Fra Davor Dominović

Meštar postulanata:

Fra Danijel Rajić

Duhovnik sjemeništaraca:

Fra Pero Vrebac

Meštri bogoslova:

Fra Danimir Pezer

Fra Josip Jozić

Duhovnik na teologiji:

Fra Pero Vrebac

Meštri novaka:

Fra Marko Ešegović

Fra Franjo Vrgoč

Prefekti u Sjemeništu:

Fra Josip Mrnjavac

Fra Stipo Alandžak

Fra Ivan Nujić

Promicatelj misija:

Fra Pero Vrebac

Ravnatelj Gimnazije:

Fra Zvonko Miličić

Tajnik za odgoj i izobrazbu:

Fra Marinko Pejić

Moderator trajne formacije:

Fra Marinko Pejić

Povjerenici za Svetu zemlju

Fra Božo Lujić

Fra Jozo Marinčić

PROVINCIALNA VIJEĆA:

Zbor odgojitelja u Sjemeništu i postulaturi:

Fra Josip Mrnjavac, proč., fra Stipo Alandžak, fra Ivan Nujić, fra Danijel Rajić, i fra Zvonko Miličić

Zbor odgojitelja u Novicijatu:

Fra Marko Ešegović, proč., fra Franjo Vrgoč, Fra Miroslav Ištuk, i fra Tvrko Vrdoljak

Zbor odgojitelja na Teologiji:

Fra Danimir Pezer, proč., fra Josip Jozić, fra Mile Babić, fra Marinko Pejić i fra Vili Radman

Vijeće za odgoj i izobrazbu

Fra Marinko Pejić, proč., fra Danimir Pezer, fra Marko Ešegović, fra Josip Mrnjavac, fra Vili Radman, fra Danijel Rajić, fra Stipo Alandžak i fra Zvonko Miličić

Vijeće za duhovnost i trajnu formaciju:

Fra Pero Vrebac, proč., fra Mile Babić, fra Stipo Alandžak, fra Niko Petonjić i fra Zoran Vuković

Vijeće za pastoral i liturgiju:

Fra Joso Oršolić, proč., fra Danimir Pezer, fra Ivan Šarčević, fra Anto Kovačić i fra Nikica Vujica i fra Domagoj Šimić

Vijeće za karitativnu i socijalnu djelatnost:

fra Joso Oršolić, proč., fra Stipan Radić, fra Ilija Jerković, i fra Mirko Majdandžić

Vijeće za sakralnu umjetnost i građevinarstvo:

Fra Jozo Marinčić, proč., fra Božo Borić, fra Zvonko Miličić, fra Danimir Pezer, fra Perica Vidić i fra Vinko Ćuro

Vijeće za kulturno-znanstvenu djelatnost, izdavaštvo i komunikaciju:

Fra Janko Ćuro, proč. fra Marijan Karaula, fra Davor Dominović, fra Mirko Filipović, fra Drago Bojić, fra Velimir Valjan, fra Stipo Raštegorac i fra Ivan Opačak

Vijeće za pravdu, mir i skrb za sve stvoreno:

Fra Ivo Orlovac, proč., fra Mijo Džolan, fra Mile Babić, fra Franjo Radman, fra Mato Vincetić i fra Mijo Šuman

Vijeće za ekumenizam i međuvjerski dijalog

fra Ivo Orlovac, proč., fra Marinko Pejić, fra Ilija Alandžak, fra Zdravko Andić i fra Velimir Bavrka

Vijeće za pastoral duhovnih zvanja:

Fra Janko Ćuro, proč., fra Pero Vrebac, fra Danijel Rajić, fra Mato Topić, fra Vinko Jelušić, fra Ivan Kasalo i fra Franjo Oršolić

Vijeće za ekonomiju:

Fra Jozo Marinčić, proč., fra Joso Oršolić, fra Luka Šarčević, fra Mirko Majdandžić, fra Zdravko Dadić, fra Miroslav Ištuk

Vijeće za promicanje svetačkih likova:

Fra Marijan Karaula, proč., fra Stjepan Pavić, fra Josip Tomas, fra Velimir Blažević, fra Zoran Jaković i fra Luka Markešić

RASPORED OSOBLJA

BOSNA I HERCEGOVINA

PROVINCIJALAT – SAMOSTAN SV. KRIŽA

Fra Lovro Gavran, provincijal

Fra Jozo Marinčić, definitor, ekonom Provincije, gvardijan

Fra Davor Dominović, tajnik Provincije, vikar i ekonom samostana

FRANJEVAČKA TEOLOGIJA – SAMOSTAN SV. PAVLA

Fra Mile Babić, gvardijan, prof.

Fra Anto Kovačić, vikar samostana, prof.

Fra Petar Jeleč, ekonom samostana, prof.

Fra Vili Radman, dekan Teologije, prof.

Fra Danimir Pezer, I. meštar bogoslova, prof.

Fra Josip Jozić, II. meštar bogoslova, prof.

Fra Pero Vrebac, duhovnik,

Fra Ivan Bubalo, prof., ispomoć u Kiseljaku

Fra Ivo Marković, prof., ispomoć u Zenici

Fra Marko Karamatić, prof.

Fra Anto Popović, prof.

Fra Marinko Pejić, prof., knjižničar

Fra Miro Jelečević, prof., ispomoć u Busovači

Fra Joso Oršolić, definitor, ravnatelj HKO *Kruh svetog Ante*

Fra Pero Karajica, župnik u Dobrinji

DOBRINJA – ŽUPA SV. FRANJE ASIŠKOG

Fra Pero Karajica, župnik

FRANJEVAČKA KLASIČNA GIMNAZIJA – SAMOSTAN SV. BONAVENTURE

Fra Josip Ikić, gvardijan, prof., voditelj ekspoziture

Fra Franjo Radman, vikar i ekonom samostana, prof

Fra Zvonko Miličić, ravnatelj Gimnazije, prof., ispomoć u Brestovskom

Fra Josip Mrnjavac, I. prefekt

Fra Stipo Alandžak, ravnatelj Konkvita, II. prefekt

Fra Ivan Nujić, III. prefekt, prof.

Fra Pavo Vujica, prof.

Fra Marko Čorić, prof.

Fra Ivica Studenović, prof.

Fra Zvonko Benković, prof.

Fra Danijel Rajić, meštar postulanata, prov. asistent FRAMA-e i OFS-a

NOVICIJAT – SAMOSTAN SV. PETRA I PAVLA

Fra Marko Ešegović, I. meštar novaka

Fra Franjo Vrgoč, II meštar novaka

BISTRIK – SAMOSTAN SV. ANTE

Fra Ivan Šarčević, gvardijan

Fra Luka Markešić, vikar samostana

Fra Perica Vidić, ekonom samostana

Fra Marijan Karaula, vikar Provincije

Fra Božo Borić, prof.

Fra Bariša Brajinović, časni brat

Fra Janko Ćuro, definitor, ravnatelj FMC SR

Fra Drago Bojić, gl. urednik *Svetla riječi*, prof.

Fra Ilija Dević, student, ispomoć u Kreševu

DUBRAVE – SAMOSTAN SV. ANTE I ŽUPA BEZGREŠNOG ZAČEĆA BDM

Fra Marko Antić, gvardijan i župnik

Fra Ivo Bošnjak, sam. i žup. vikar, ekonom

Fra Mirko Jozić, žup. vikar

Fra Petar Matanović, žup. vikar

Fra Tihomir Sadrić, žup. vikar

Fra Stjepan Pavić, žup. vikar

Fra Serafin Tikvić

ŠPIONICA – ŽUPA SV. JOSIPA

Fra Miroslav Ikić, župnik

Fra Ivan Opačak, žup. vikar

ULICE – ŽUPA ROĐENJA BDM

Fra Anto Tomas, župnik

ZOVIK – ŽUPA SV. FRANJE ASIŠKOG

Fra Marko Stjepanović, župnik

Fra Ivo Jurišić, župni vikar

FOJNICA – SAMOSTAN I ŽUPA DUHA SVETOGA

Fra Nikica Vujica, gvardijan i župnik

Fra Domagoj Šimić, sam. i žup. vikar, ekonom

Fra Janko Ljubos, žup. vikar

Fra Franjo Miletić, žup. vikar

Fra Tomislav Trogrlić, žup. vikar

Fra Tvrtko Gujić, žup. vikar

Fra Mato Popović

BRESTOVSKO – ŽUPA ROĐENJA BDM

Fra Damir Pavić, župnik

Fra Zvonko Miličić, ispomoć

BUGOJNO – ŽUPA SV. ANTE PADOVANSKOG

Fra Zoran Tadić, župnik

Fra Nikica Tomas, žup. vikar

BUSOVAČA – ŽUPA SV. ANTE PADOVANSKOG

Fra Dominika Batinić, župnik

Fra Nikola Kozina, žup.vikar

Fra Vinko Tomas, žup.vikar

Fra Miro Jelečević, ispomoć

USKOPLJE – ŽUPA UZNESENJA BDM

Fra Vinko Marković, župnik
Fra Josip Matijanić, žup.vikar
Fra Branko Malekinušić, žup. vikar

GORICA – LIVNO SAMOSTAN SV. PETRA I PAVLA

Fra Miroslav Ištuk, gvardijan
Fra Tvrko Vrdoljak, sam. vikar i ekonom
Fra Marko Ešegović, I. meštar novaka,
Fra Franjo Vrgoč, II. meštar novaka
Fra Berislav Kasalo, isp.
Fra Andelko Barun, prop., isp.
Fra Stjepan Vrgoč, prop. isp.
Fra Miro Vrgoč, isp.
Fra Bono Vrdoljak (*u staračkom domu u Novoj Biloj*)
Fra Vlado Tičinović, isp.
Fra Bogdan Jolić, isp. i prop.
Fra Stipo Knežević, isp.

BILA – ŽUPA SV. FRANJE ASIŠKOG

Fra Stipo Raštegorac, župnik

ČUKLIĆ – ŽUPA SV. ANTE PADOVANSKOG

Fra Jure Papić, župnik
Fra Pero Oršolić, žup. vikar,
Fra Jozo Vrdoljak, žup. vikar

LIVNO – ŽUPA SVIH SVETIH

Fra Vinko Sičaja, župnik
Fra Josip Jukić, žup. vikar
Fra Ivica Baketarić, žup. vikar
Fra Ćiro Lovrić, žup. vikar

LJUBUNČIĆ – ŽUPA ROĐENJA BDM

Fra Ivan Lovrić, župnik
Fra Ivica Matišić, župni vikar

PODHUM – ŽUPA SV. IVANA KRSTITELJA

Fra Kazimir Dolić, župnik
Fra Tomislav Svetinović, žup. vikar

VIDOŠI – ŽUPA BEZGREŠNOG ZAČEĆA BDM

Fra Pere Kuliš, župnik
Fra Mišo Sirovina, žup.vikar

SUHO POLJE – ŽUPA UZNESENJA BDM

Fra Marko Jukić, župnik

GUČA GORA – SAMOSTAN I ŽUPA SV. FRANJE ASIŠKOGA

Fra Drago Pranješ, gvardijan i župnik
Fra Josip Filipović, sam. i žup. vikar, ekonom

Fra Velimir Valjan, profesor na FT, ispomoć u Ovčarevu

Fra Branko Neimarević, žup. vikar

Fra Franjo Križanac, žup. vikar

Fra Vitomir Silić, žup. vikar

Fra Jozo Ančić, žup. vikar

Fra Ladislav Fišić, (*u staračkom domu u Novoj Biloj*)

BRAJKOVIĆI – ŽUPA SV. PETRA I PAVLA

Fra Leon Pendić, župnik

BUČIĆI – ŽUPA SV. MARTINA

Fra Ilija Jurić, župnik

DOLAC – ŽUPA UZNESENJA BDM

Fra Zoran Livančić, župnik

Fra Nikola Matanović, žup. vikar

NOVA BILA – ŽUPA DUHA SVETOГA

Fra Slavko Petrušić, župnik

Fra Dario Udovičić, žup.vikar

OVČAREVO – ŽUPA SV. MIHOVILA ARKANĐELA

Fra Marinko Didak, župnik

Fra Mato Cvjetković, žup.vikar

Fra Velimir Valjan, ispomoć

VITEZ – ŽUPA SV. JURJA

Fra Marko Kepić, župnik

Fra Ivica Vidak, žup. vikar

Fra Ivan Kasalo, žup.vikar

Fra Stjepan Pavličević, žup. vikar

ZENICA – ŽUPA SV. ILIJE PROROKA

Fra Zdravko Andić, župnik

Fra Mijo Šuman, žup.vikar

Fra Ivo Marković, ispomoć

JAJCE – SAMOSTAN SV. LUKE I ŽUPA UZNESENJA BDM

Fra Zoran Mandić, gvardijan i župnik

Fra Vinko Jelušić, sam.vikar i ekonom

Fra Mario Jelić, žup. vikar

Fra Ivanka Vuk, žup. vikar

Fra Miroslav Mandić (*na rapolaganju Upravi Prov.*)

DOBRETIĆI – ŽUPA SV. ANTE PADOVANSKOG

Fra Krešo Vukadin, župnik

PODMILAČJE – ŽUPA SV. IVANA KRSTITELJA

Fra Ilija Stipić, župnik

Fra Jurica Periša, žup. vikar

KOTOR VAROŠ – ŽUPA ROĐENJA BDM**Fra Anto Šimunović**, župnik**SOKOLINE i VRBANJCI – ŽUPA UZNESENJA BDM****Fra Marko Bandalo**, župnik (*stanuje u Kotor Varošu*)**KRALJEVA SUTJESKA – SAMOSTAN I ŽUPA SV. IVANA KRSTITELJA****Fra Zoran Jaković**, gvardijan i župnik**Fra Željko Brkić**, sam. i žup. vikar, ekonom**Fra Stjepan Duvnjak**, prof., žup. vikar**Fra Bernardin Matić**, isp. i prop.**VAREŠ – ŽUPA SV. MIHOVILA ARKANDELA****Fra Mirko Majdandžić**, župnik**Fra Marinko Štrbac**, žup. vikar**Fra Anto Cvitković**, arhivar Provincije, (rekonvalescent)**VIJAKA – ŽUPA BEZGREŠNOG ZAČEĆA BDM****Fra Vjeko Tomić**, župnik**OLOVO – SVETIŠTE MAJKE BOŽJE****Fra Ilija Božić**, upravitelj svetišta**Fra Gabrijel Tomić**, pomoćnik upravitelja svetišta**KREŠEVO – SAMOSTAN SV. KATARINE I ŽUPA UZNESENJA BDM****Fra Mijo Rajić**, gvardijan i župnik**Fra Mario Jurić**, sam. i žup. vikar, ekonom**Fra Juro Miletić**, žup. vikar**Fra Franjo Čalaga**, žup. vikar**Fra Jozo Krešo**, žup. vikar**Fra Mato Mrkonjić**, isp. i prop.**Fra Tomislav Međugorac****Fra Emanuel Jurić****Fra Mato Martić****Fra Ivica Korčanin**, časni brat**Fra Marko Dunder**, časni brat**BANBRDO – ŽUPA SV. ANE****Fra Stipan Radić**, župnik**KISELJAK – ŽUPA SV. ILIJE PROROKA****Fra Vinko Ćuro**, župnik**Fra Zoran Vuković**, žup. vikar**Fra Drago Perković**, žup. vikar**Fra Ivan Bubalo**, ispomoć**NOVI ŠEHER – ŽUPA SV. ILIJE PROROKA****Fra Josip Tomas**, župnik**Fra Ivan Pervan**, žup. vikar**Fra Miroslav Batarilo**, župni vikar

OSOVA – ŽUPA UZNESENJA BDM

Fra Antun Perković, župnik

Fra Miroslav Jonjić, žup.vikar

ŽITAČE/PODHUM – ŽUPA SV. ANTE PADOVANSKOG

Fra Darko Drljo, župnik

PETRIĆEVAC – SAMOSTAN PRESV. TROJSTVA

I ŽUPA SV. ANTE PADOVANSKOG

Fra Ivo Orlovac, definitor, gvardijan i župnik

Fra Miroslav Kljajić, sam. vikar i ekonom, vojni kapelan

Fra Franjo Josipović, žup. vikar

Fra Velimir Blažević

Fra Josip Božić, župni vikar

Fra Rafael Lipovac (*u staračkom domu*)

Fra Ivo Jakovljević

BARLOVCI – ŽUPA SV. VIDA MUČENIKA

Fra Dujo Ljevar, župnik

BIHAĆ – ŽUPA SV. ANTE PADOVANSKOG

Fra Božidar Blažević, župnik

Fra Robert Slišković, žup.vikar

IVANJSKA – ŽUPA UZNESENJA BDM

Fra Marko Kovačić, župnik

MOTIKE – ŽUPA SV. PETRA I PAVLA

Fra Ivo Orlovac, upravitelj župe

SANSKI MOST – ŽUPA UZNESENJA BDM

Fra Ivica Matić, župnik

STRATINSKA – ŽUPA SV. ANTE PADOVANSKOG

Fra Marko Kovačić, upravitelj župe

ŠURKOVAC – ŽUPA PRESV. SRCA ISUSOVA

Fra Ivo Pavić, župnik

TRN – ŽUPA SV. JOSIPA

Fra Bono Tomic, župnik

PLEHAN – SAMOSTAN I ŽUPA SV. MARKA EVANĐELISTA

Fra Ilija Kovačević, gvardijan i župnik

Fra Mirko Filipović, sam. vikar i ekonom

Fra Filip Zubak, žup. vikar

Fra Ilija Jerković, žup. vikar

Fra Mladen Ravnjak

Fra Slavko Babij, časni brat

POTOČANI – ŽUPA SV. ANTE PADOVANSKOG**Fra Mladen Jozić**, župnik**Fra Ilija Matanović**, žup. vikar**Fra Zlatko Matanović**, žup. vikar**FOČA – ŽUPA PREČISTOG SRCA MARIJINA****Fra Jozo Gogić**, župnik**GORNJA DUBICA – ŽUPA SV. JOSIPA****Fra Velimir Bavrka**, župnik**Fra Blažen Lipovac**, žup. vikar**Fra Drago Prgomet**, žup. vikar**KORAĆE – ŽUPA UZNESENJA BDM****Fra Ivan Marić**, župnik**Fra Velimir Zirdum**, žup. vikar**SIVŠA – ŽUPA SV. ANTE PADOVANSKOG****Fra Niko Petonjić**, župnik**Fra Željko Nikolić**, žup. vikar**Fra Mario Jurković**, žup. vikar**Fra Kazimir Rehlicki**, žup. vikar**Fra Mladen Perić****SVILAJ – ŽUPA IMENA MARIJINA****Fra Petar Andrijanić**, župnik**ŽERAVAC – ŽUPA SV. FRANJE ASIŠKOG****Fra Ivan Ćurić**, župnik**Fra Andrija Zirdum**, žup. vikar**RAMA/ŠĆIT – SAMOSTAN I ŽUPA UZNESENJA MARIJINA****Fra Tomislav Brković**, gvardijan i župnik**Fra Miljenko Petričević**, sam. i žup. vikar, ekonom**Fra Živko Petričević**, žup. vikar**Fra Stjepan Lovrić**, žup. vikar**Fra Vinko Petrović**, isp., orguljaš**DOLJANI – ŽUPA SV. ILIJE PROROKA****Fra Andrija Jozić**, župnik**GRAČAC – ŽUPA SV. ANTE PADOVANSKOG****Fra Mato Topić**, župnik**Fra Andrija Cvitanović**, žup. vikar**RUMBOCI – ŽUPA SV. FRANJE ASIŠKOG****Fra Jure Perić**, župnik**TOLISA – SAMOSTAN I ŽUPA UZNESENJA MARIJINA****Fra Marijan Živković**, gvardijan i župnik**Fra Marinko Živković**, sam. i žup. vikar**Fra Perica Martinović**, sam. ekonom, žup. vikar

Fra Marko Oršolić, ml., žup. vikar, vojni kapelan

Fra Luka Martinović, žup. vikar

Fra Andrija Živković, žup. vikar

Fra Marijan Oršolić, žup. vikar

Fra Tomislav Ćačić, žup. vikar

Fra Marko Oršolić, st., žup. vikar

Fra Ivo Božić, žup. vikar

Fra Mato Vincetić, žup. vikar

Fra Nikola Bošnjak, žup. vikar

Fra Mato Mijatović, časni brat

DOMALJEVAC – ŽUPA SV. ANE

Fra Blaž Marković, župnik

Fra Bono Kovačević, žup. vikar

GORNJA TRAMOŠNICA – ŽUPA SV. MARIJE ANĐEOSKE

Fra Pero Baotić, župnik

DONJA TRAMOŠNICA – ŽUPA SV. IVANA KRSTITELJA

Fra Jozo Puškarić, župnik

GREBNICE – ŽUPA SV. JAKOVA MARKIJSKOG

Fra Frano Oršolić, župnik

ORAŠJE – ŽUPA BL. ALOJZIJA STEPINCA

Fra Anto Pušeljić, župnik

TIŠINA – ŽUPA MAJČINSTVA MARIJINA

Fra Stjepan Živković, župnik

TUZLA – SAMOSTAN I ŽUPA SV. PETRA APOSTOLA

Fra Mario Divković, gvardijan i župnik

Fra Ivica Tomas, sam. i žup. vikar, ekonom

Fra Zvonko Zečević, žup. vikar

Fra Martin Antunović, direktor Gimnazije u KŠC „Sv. Franjo“, upravitelj župe Zvornik, (Srebrenica)

Fra Josip Bošnjaković, isp. prop.

Fra Franjo Dalibor Stjepanović

BREŠKE – ŽUPA UZNESENJA BDM

Fra Franjo Martinović, župnik

DRIJENČA – ŽUPA SV. ANTE PADOVANSKOG

Fra Juro Aščić, župnik

ŠIKARA – ŽUPA SV. FRANJE ASIŠKOG

Fra Marko Lovrić, župnik

Fra Anto Zrakić, žup. vikar

FRANJEVCI BOSNE SREBRENE – BISKUPI:

Fra Hil Kabashi, biskup, Apostolski administrator Južne Albanije (Vlora)
Fra Marko Semren, pomoćni banjolučki biskup

BRAĆA U INOZEMSTVU

AFRIKA

MAROKO

Fra Ivica Pavlović, misionar

RUANDA

Fra Ivica Perić, misionar

KENIJA

Fra Miroslav Babić, misionar

AUSTRALIJA

CANBERRA

Fra Miroslav Jelić, voditelj HKM

SALISBURY (BRISBANE)

Fra Nikica Zlatunić, voditelj HKM

WOLLONGONG

Fra Ivo Tadić, voditelj HKM

AUSTRIJA

GROSSWARASDORF

Fra Ivan Jelić, župnik

LAGENFURT

Fra Pavo Dominiković, voditelj HKM

KUFSTEIN

Fra Kristijan Monitina, župnik
Fra Mirko Bobaš, žup. vikar

BELGIJA

BRUXELLES

Fra Tomo Andić, član tima za pripreme misionara, voditelj HKM

CRNA GORA

CETINJE:

Fra Andelko Kamenčić, župnik i duhovnik čč. sestara

KOTOR:

Fra Filip Karadža, župnik

FRANCUSKA

PARIZ

Fra Vlatko Marić, ispomoć francuskoj provinciji

REPUBLIKA HRVATSKA

SESVETSKA SOPNICA – SAMOSTAN SV. ILIJE i ŽUPA SV. MARIJE ANĐEOSKE

Fra Božo Lujić, gvardijan, prof.

Fra Zdravko Dadić, sam. vikar, župnik

Fra Stipo Karajica, žup. vikar

GORNJI BOGIĆEVCI – ŽUPA DUHA SVETOGA

Fra Ivo Brezović, župnik

GORNJI VIDUŠEVAC (GLINA) – ŽUPA SV. FRANJE KSAVERSKEGO:

Fra Jure Stipić, župnik

GVOZD – ŽUPA SV. PETRA I PAVLA

Fra Tomislav Jurić, župnik

OKUČANI – ŽUPA SV. VIDA

Fra Mario Radman, župnik

SPLIT

Fra Mijo Džolan, ravnatelj Franjevačkog instituta za kulturu mira

SUĆURAJ – ŽUPA SV. JURJA

Fra Augustin Tomas, župnik

Fra Stipo Marčinković, župnik župā Bogomolje i Gdinj

Fra Juro Marčinković

VOJNIĆ – ŽUPA SV. ANTUNA PADOVANSKOG

Fra Anto Ivanović, župnik

ZATON VELIKI – ŽUPA SV. STJEPANA MUČENIKA i

ORAŠAC – ŽUPA MARIJINA POHOĐENJA

Fra Ivica Karatović, župnik

ITALIJA

RIM

Fra Slavko Topić, isповједник u Lateranskoj bazilici
Fra Hrvoje Radić, pomoćnik generalnog arhivara
Fra Stipo Kljajić, student biblike
Fra Marko Hrgota, student glazbe
Fra Šimo Ivelj, student kanonskog prava
Fra Danijel Nikolić, student franjevačke duhovnosti
Fra Marinko Baotić, student franjevačke duhovnosti

KOSOVO

ĐAKOVICA – SAMOSTAN SV. ANTE I ŽUPA SV. PETRA I PAVLA
Fra Nue Kajtazi, gvardijan i župnik
Fra Anton Nua, sam. i žup. vikar, ekonom
Fra Ambroz Ukaj, žup. vikar
Fra Aleksandér Tanushi, žup. vikar

NIZOZEMSKA

HKM ROTTERDAM – ŽUPA SV. NIKOLE TAVELIĆA
Fra Jure Tokalić, voditelj misije

NJEMAČKA

AACHEN

Fra Vjekoslav Matić, duhovnik čč. ss.

AACHEN

Fra Franjo Trogrlić, voditelj HKM

BAD CAMBERG

Fra Ivica Alilović, župnik

DÜSSELDORF

Fra Rafael Ivankić, župnik

FRANKURT

Fra Anto Batinić, župnik

Fra Ilija Krezo, dušobrižnik

GIESSEN

Fra Marijan Petričević, voditelj HKM

GÖPPINGEN i GEISLINGEN

Fra Ivica Jurišić, župnik

HERTEN

Fra Mato Oršolić, dušobrižnik

KREFELD

Fra Šimo Grgić, voditelj HKM

KREFELD – MITTE

Fra Anto Šarčević, žup. vikar

MOERS

Fra Luka Šarčević, voditelj HKM

MÜNSTER

Fra Luka Marković, definitor, voditelj HKM

Fra Franjo Ninić, student

ORTENBURG

Fra Niko Stjepanović, župnik na njemačkoj župi

PALLING

Fra Vislav Krijan, župnik

Fra Ivo Kramar, dušobrižnik

RECKLINGHAUSEN

Fra Ivo Živković, dušobrižnik i suradnik na HKM

STUTTGART

Fra Marijan Lorenci, voditelj Albanske Katoličke Misije

TRAUNREUT

Fra Mogomir Kikić, voditelj HKM

Fra Pavo Filipović, dušobrižnik

WIPPERFFÜRTH

Fra Luka Mamić, duhovnik u bolnici

SRBIJA

BEOGRAD – SAMOSTAN I ŽUPA SV. ANTE PADOVANSKOG

Fra Benedikt Vujica, gvardijan

Fra Ilija Alandžak, sam. vikar i ekonom, župnik

Fra Leopold Rochmes, Gen. vikar Beogradske nadbiskupije, katedralni župnik

NIŠ

Fra Niko Josić, župnik

ŠPANJOLSKA

MADRID

Fra Leon Kikić, student

POSEBAN STATUS

Fra Miron Sikirić, profesor kanonskog prava u Jeruzalemu

USTANOVE U PROVINCIJI

KOVAČIĆI – SARAJEVO, samostan sv. Nikole Tavelića, *u obnovi*
FRANJEVAČKI MEĐUNARODNI STUDENTSKI CENTAR
Fra Jozo Marinčić, ravnatelj

FRANJEVAČKI KONVIKT – VISOKO
Fra Stipo Alandžak, ravnatelj

FRANJEVAČKI MEDIJSKI CENTAR SVJETLO RIJEČI
Fra Janko Ćuro, ravnatelj
Fra Drago Bojić, gl. urednik *Svjetla riječi*

HUMANITARNO-KARITATIVNA ORGANIZACIJA
KRUH SVETOG ANTE – SARAJEVO
Fra Joso Oršolić, ravnatelj

FRANJEVAČKI STUDENTSKI DOM (FSD)
Fra Joso Oršolić, ravnatelj

FRANJEVAČKI SVJETOVNI RED (OFS)
FRANJEVAČKA MLADEŽ (FRAMA)
Fra Danijel Rajić, provinčijski duhovni asistent

ZAREĐENI ZA PREZBITERE

Na svetkovinu sv. Petra i Pavla 29. lipnja 2012., uzoriti Vinko kardinal Puljić, nadbiskup-vrhbosanski, zaredio je u sarajevskoj katedrali Srca Isusova za prezbitere devetoricu naših dosadašnjih đakona:

Fra Željko NIKOLIĆ, iz Soline, župa Tuzla, rođen je 23. 2. 1985. u Tuzli, sin Vene i Smilje r. Josipović. Kršten je u 31.3. 1985., Tuzla, a krizman 13.9.. 1998. u Tuzli. Osnovnu školu završio u Tuzli, tri godine u Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji i završnu godinu u KŠC u Tuzli. U postulaturu u Visoko došao 2004. Oblačenje u Uskoplju 17. 7. 2005. Na Gorici (Livno) novicijat i prvi zavjeti 9. 7. 2006. Službe lektora i akolita primio je u Sarajevu 18. 12. 2008. Svečane zavjete položio 14. rujna 2010. u Suhom polju. Za đakona zaređen u Kreševu 4. 12. 2012. Đakonsku službu obavljao u župi Jajce.

Fra Jurica PERIŠA, iz Livna, župa Livno, r. 7. 3. 1985. u Livnu, sin Mladena i Mire r. Karaula. Kršten je 23. 3. 1985., u Livnu, a krizman 27.6. 1999. u Livnu. Osnovnu školu završio je u Potočanima, a opću gimnaziju u Livnu. U postulaturu u Visoko došao 2004. Oblačenje u Uskoplju 17. 7. 2005. Na Gorici (Livno) novicijat i prvi zavjeti 9. 7. 2006. Službe lektora i akolita primio je u Sarajevu 18. 12. 2008. Svečane zavjete položio 14. rujna 2010. u Suhom polju. Za đakona zaređen u Kreševu 4. 12. 2012. Đakonsku službu obavljao u župama Busovača i Guča Gora.

Fra Nikica TOMAS, iz Vrbice, župa Osova, r. 23. 9. 1985. u Vrbici, sin Ilije i Ivke r. Jukić. Kršten je u Osovi, 6.10.1985., a krizman Osovi 4.5.2000. Osnovnu školu završio u Žepču a Franjevačku klasičnu gimnaziju u Visokom. Oblačenje u Uskoplju 17. 7. 2005. Na Gorici (Livno) novicijat i prvi zavjeti 9. 7. 2006. Službe lektora i akolita primio je u Sarajevu 18. 12. 2008. Svečane zavjete položio 14. rujna 2010. u Suhom polju. Za đakona zaređen u Kreševu 4. 12. 2012. Đakonsku službu obavljao u župi Nova Bila.

Fra Ivica TOMAS, iz Vrbice, iz župa Osova, r. 23. 9. 1985. u Vrbici, sin Ilije i Ivke r. Jukić. Kršten je u Osovi, 6.10.1985., a krizman 14.5. 2000. u Osovi. Osnovnu školu završio u Žepču, a Franjevačku klasičnu gimnaziju u Visokom. Oblačenje u Uskoplju 17. 7. 2005.

Na Gorici (Livno) novicijat i prvi zavjeti 9. 7. 2006. Službe lektora i akolita primio je u Sarajevu 18. 12. 2008. Svečane zavjete položio 14. rujna 2010. u Suhom polju. Za đakona zaređen u Kreševu 4. 12. 2012. Đakonsku službu obavlja u župi Šikara.

Fra Ivica MATIŠIĆ, iz Voljica, župa Uskoplje, r. 26. 4. 1986. u Travniku, sin Stipe i Bose r.

Vukadin. Kršten je u Uskoplju, 31.5.1986., a krizman 17.6.2001. u Uskoplju. Osnovnu školu završio u Uskoplju, a Franjevačku klasičnu gimnaziju u Visokom. Oblačenje u Uskoplju 17. 7. 2005. Na Gorici (Livno) novicijat i prvi zavjeti 9. 7. 2006. Službe lektora i akolita primio je u Sarajevu 18. 12. 2008. Svečane zavjete položio 14. rujna 2010. u Suhom polju. Za đakona zaređen u Kreševu 4. 12. 2012. Đakonsku službu obavlja u župi Breške.

Fra Stjepan PAVLIČEVIĆ, iz Šćita, župa Rama-Šćit, r. 22. 2. 1987. u Prozoru, sin Ivana i Kate r. Filipović. Kršten je u Rama-Šćit, 7.3.1987., a krizman 12.05.2001. u Rami. Osnovnu školu završio u Ripcima, a Franjevačku klasičnu gimnaziju u Visokom. Oblačenje u Uskoplju 17. 7. 2005. Na Gorici (Livno) novicijat i prvi zavjeti 9. 7. 2006. Službe lektora i akolita primio je u Sarajevu 18. 12. 2008. Svečane zavjete položio 14. rujna 2010. u Suhom polju. Za đakona zaređen u Kreševu 4. 12. 2012. Đakonsku službu obavlja u župi G. Bogićevci.

Fra Robert SLIŠKOVIĆ, iz Kreševa, župa Kreševo, r. 6. 6. 1987. u Sarajevu, sin †Bože i †Lucije r. Medić. Kršten je u Kreševu, 27.6.1987., a krizman 2.6. 2001.u Kreševu. Osnovnu školu završio u Kreševu, a Franjevačku klasičnu gimnaziju u Visokom. Oblačenje u Uskoplju 17. 7. 2005. Na Gorici (Livno) novicijat i prvi zavjeti 9. 7. 2006. Službe lektora i akolita primio je u Sarajevu 18. 12. 2008. Svečane zavjete položio 14. rujna 2010. u Suhom polju. Za đakona zaređen u Kreševu 4. 12. 2012. Đakonsku službu obavlja u župi Vitez.

Fra Miroslav JONJIĆ, iz Paklareva, župa Ovčarevo, r.15. 7. 1987. u Travniku, sin † Zdravka i Slavice r. Babić. Kršten je u Turbetu, 24.7.1987., a krizman 20.7.2001. u Glamoču. Osnovnu školu završio u Njemačkoj i Glamoču, a Franjevačku klasičnu gimnaziju u Visokom. Oblačenje u Uskoplju 17. 7. 2005. Na Gorici (Livno) novicijat i prvi zavjeti 9. 7. 2006. Službe lektora i akolita primio je u Sarajevu 18. 12. 2008. Svečane zavjete položio 14. rujna 2010. u Suhom polju. Za đakona zaređen u Kreševu 4. 12. 2012. Đakonsku službu obavlja u župi Ulice.

Fra Nikola KOZINA, iz Dubravice, župa Vitez, 16. 3. 1988. u Zenici, sin † Zdravka i Marice, r. Maros. Kršten je u Novoj Biloj 19. 9. 1988., a krizman 28. 5. 2000. u Vitezu. Osnovnu školu završio u Vitezu, a Franjevačku klasičnu gimnaziju u Visokom. Oblačenje u Uskoplju 17. 7. 2005. Na Gorici (Livno) novicijat i prvi zavjeti 9. 7. 2006. Službe lektora i akolita primio je u Sarajevu 18. 12. 2008. Svečane zavjete položio 14. rujna 2010. u Suhom polju. Za đakona zaređen u Kreševu 4. 12. 2012. Đakonsku službu obavlja u župi Livno.

Svima im želimo ustrajnost do kraja, te puno Božjeg blagoslova i uspjeha u svećeničkom radu. Neka ih prati mir i dobro!

OBAVIJEST O OBNOVI ZAVJETA

Dana 18. lipnja 2012., u našem oratoriju na Franjevačkoj teologiji obnovili su svoje zavjete:

Na 15 mjeseci

Fra Božidar Štrkalj
Fra Ivan Jaković
Fra Josip Petričević
Fra Marijo Plavčić
Fra Josip Perić
Fra Emanuel Radić

Fra Silvano di Bendetto
Fra Alen Duspara
Fra Ivan Tučić
Fra Darko Lovrinović
Fra Josip Pilić

Na godinu dana:

Fra Bojan Martinović
Fra Ivan Mijatović
Fra Julijan Madžar
Fra Danijel Stanić
Fra Goran Barešić
Fra Petar Ramljak

Fra Emanuel Jošić
Fra Matija Miletić
Fra Jure Šekerija
Fra Andrija Arežina
Fra Dario Džigumović
Fra Želimir Gogić

Zavjete je primio gvardijan fra Slavko TOPIĆ, po delegaciji o. Provincijala, a svjedoci su bili fra Marinko Pejić i fra Danimir Pezer.

OBAVIJEŠT O PRIMLJENIM SLUŽBAMA LEKTORA I AKOLITA

U samostanu sv. Pavla na Nedžarićima, dana 16. lipnja 2012. službu lektora i akolita primili su sljedeći bogoslovi:

Lektori:

Fra Bojan Martinović
Fra Ivan Mijatović

Fra Julijan Madžar
Fra Danijel Stanić

Akoliti:

Fra Božidar Štrkalj
Fra Ivan Jaković
Fra Josip Petričević
Fra Marijo Plavčić
Fra Josip Perić
Fra Emanuel Radić

Fra Silvano di Benedetto
Fra Alen Duspara
Fra Ivan Tučić
Fra Darko Lovrinović
Fra Josip Pilić

Službe je pod večernjom molitvom podijelio fra Slavko Topić, po delegaciji provincijala fra Lovre Gavrana.

PRVI PRIVREMENI ZAVJETI

U nedjelju 1. srpnja 2012., u samostanskoj crkvi na Gorici (Livno), položili su svoje prve privremene redovničke zavjete sljedeći novaci:

Fra Danijel Šantić
Fra Ivanko Martinović
Fra Nediljko Šibenik
Fra Ivan Juroš
Fra Silvio Zlatarević
Fra Darko Livančić
Fra Mario Dadić

Zavjete je primio mnogopoštovani otac provincial fra Lovro Gavran, a svjedoci su bili fra Marko Ešegović, meštar novaka i fra Josip Jozić, II. meštar bogoslova.

FRA BOŽO LUJIĆ PRIMIO ODLIKOVANJE U IZRAELU

Izrael- 16. lipnja 2012. godine dodijelilo je Ministarstvo turizma Izraela srebrnu Povelju zahvalnosti za *Unapređivanje hodočašća u Svetu zemlju* članu provincije Bosne Srebrenе fra Boži Lujiću. Povelju je osobno u Jeruzalemu predao gospodin Jehuda Shen, direktor Odjela za središnju i južnu Europu u izraelskom Ministarstvu turizma.

Povod za dodjelu Povelje bila je činjenica fra Božinog angažmana u vođenju sedamdeset biblijsko-studijskih putovanja i hodočašća u Svetu zemlju, među kojima su i tri studijska putovanja studenata i profesora Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Fra Božo je profesor biblijskih nauka i hebrejskog jezika na Franjevačkoj teologiji još od 1976. godine. A od 2005. godine predaje i na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Zagrebu, te kao gostujući profesor na Evangeličkom teološkom fakultetu *Matija Vlačić Ilirik*. Priznanje je predano fra Boži osobno, ali i kao profesoru biblijskih znanosti, te i kao članu franjevačke zajednice koja svojom prisutnošću stoljećima izgrađuje suživot u Svetoj zemlji. Ova dodjela priznanja fra Boži čast je i za Provinciju, stoga ovim putem čestitamo fra Boži za primljeno odlikovanje. (FIA)

ZAPISNICI DEFINITORIJALNIH SJEDNICA

Iz Zapisnika I. sjednice

Izabran novi tajnik Provincije fra Davor Dominović.

Glasovanjem je određen datum Kapitularnog kongresa: od 14. – 20. lipnja 2012.

Određeno je da se do konca svibnja trebaju održati samostanski kapituli („Pia desideria“), na kojima braća mogu izraziti svoje želje vezane za personalne promjene koje će se praviti na kongresu. Izvješća sa „Pia desideria“ gvardijani su dužni dostaviti Upravi provincije do 1. lipnja 2012.

Dogovorena je zajednička posjeta stare i nove Uprave Vrhbosanskom Ordinariju, Vinku kardinalu Puljiću. Datum spomenute posjete je 3. svibnja 2012. Te posjet banjolučkim biskupima 4. lipnja u Banja Luci.

Iz Zapisnika II. sjednice

Proslava sv. Ive u Podmilačju: propovjednik na sam dan je fra Mirko Filipović. Uočnicu slavi kardinal Puljić. Treba potaknuti što više svećenika da idu isповijedati u Podmilačju, jer blagdan pada na nedjelju.

Predstavljen program „Franjevačke ljetne škole duhovnosti“: povod je izlazak I. Izdanja Franjevačkih izvora na hrvatskom jeziku. Spomenuta škola će se održati na Franjevačkoj teologiji.

Dogovoren susret nove Uprave s predstavnicima društveno – političkog i kulturnog života BiH i grada Sarajeva u Provincijalatu.

Iz Zapisnika III. sjednice

Predstavljeno Provincijalovo izvješće sa zasjedanja predsjednika Konferencija OFM u Rimu. Svečani zavjeti: nekoliko godina su slavljeni skupa sa Rogožinama na uzvišenje sv. Križa. no, pokazalo se neprikladno spajati ta dva događaja, tako da je svečano zavjetovanje od prošle godine stavljeno na nedjelju iza svetkovine sv. Franje. Definitorij je na ovoj sjednici potvrdio ovu odluku.

NOVA UPRAVA PROVINCije PRESVETOG OTKUPITELJA

U franjevačkom samostanu O. fra Ante Antića u Splitu na Trsteniku od 19. do 23. lipnja 2012. godine održao se Kapitul Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja pod predsjedanjem fra Viktora Papeža, generalnog vizitatora. Na Kapitulu je izabrana nova Uprava:

Fra Joško Kodžoman, provincial
Fra Ante Udovičić, vikar
Fra Andelko Domazet, definitor
Fra Petar Klarić, definitor
Fra Mate Matić, definitor
Fra Marko Prpa, definitor
Fra Petar Rastočić, definitor
Fra Nedjeljko Šabić, definitor

NAPUSTILI RED I ZAJEDNICU

Dana 22. lipnja 2012. naš Red i zajednicu svojevoljno je napustio bogoslov III. godine Teologije fra Darko Pejanović. Darko zahvaljuje zajednici za sve provedeno vrijeme u Provinciji.

Dana 26. lipnja 2012. naš je Red i zajednicu svojevoljno napustio bogoslov V. godine Teologije fra Matija Kurevija. Matija je zahvalan za provedeno vrijeme u Provinciji.

MEĐUPROVINCJSKE DUHOVNE VJEŽBE

Pozivamo braću da se blagovremeno prijave za slijedeće termine duhovnih vježbi:

Datum: 23-28. rujna 2012.g. - Kuća mira u Rami

Tema: Bitne odrednice franjevačke duhovnosti

Voditelj: fra Marinko Pejić

Prijave: tajprov@bih.net.ba uključivo do 1. rujna 2012. g., fra Davor Dominović, 063 272 708

Datum: 14-19. listopada 2012. g. - Kuća susreta Tabor u Samoboru

Voditelj: fra Ivan Bošnjak

Prijave: tajprov@bih.net.ba uključivo do 1. rujna 2012. g., fra Davor Dominović, 063 272 708

PROVINCJSKE DUHOVNE VJEŽBE

Datum: 14-19. listopada 2012. g. - Kuća mira u Rami

Voditelj: fra Drago Bojić

Prijave: tajprov@bih.net.ba uključivo do 30. rujna 2012. g., fra Davor Dominović, 063 272 708

PRILOZI

MISA ZAHVALNICA ZA KRAJ AKADEMSKE GODINE NA FRANJEVAČKOJ TEOLOGIJI

Propovijed mnp. oca provincijala fra Lovre Gavrana

Poštovani profesori,
draga braćo bogoslovi,
cijenjeni vanjski studenti i studentice –

sve vas srdačno pozdravljam, čestitam vam svetkovinu Sv. Petra i Pavla, čiju vigiliju slavimo večeras – tim više zato što je Sv. Pavao nebeski zaštitnik naše Franjevačke teologije, i želim vam ujedno i **sretan završetak** ove akademske godine!

Završetak svake akademske godine i sam po sebi sadrži određenu dozu radosti, jer je to kraj jednog perioda napornog rada i počinje makar kratki predah i odmor. Tim više je to radost, ukoliko su ispiti uspješno položeni – a i ako nisu, dobro dođe jedan mali odmor i osvježenje prije novog ispitnog roka i prije nove glavobolje zbog napornog studija.

Nekima je od vas ovo završetak tek prve godine teologije, koja vam je donijela mnoge zanimljive novosti i osvježenje u odnosu na srednjoškolski sustav učenja. Otvorila vam je nove vidike u svijetu filozofije i teologije i ulila vam nove doze radoznalosti...

Drugi su išli dalje, pa možda već po malo osjećaju i zamor zbog višegodišnjeg studija.

A isto tako jedna **lijepa skupina** ovom sv. Misom završava svoj teološki studij – kako civili nakon pete, tako i franjevci nakon šeste godine studija. **Njima na poseban način čestitamo!** Njih devetorica – devet đakona – sutra će, ako Bog da, biti zaređeni za svećenike. To im unaprijed čestitamo. Čim oni proslave svoje mlade mise, odmah će preuzeti i svoje svećeničke službe na raznim župama Bosne Srebrenе. Dao Bog da ih izvrše na dostojan način – na slavu Božju i na čast naše Franjevačke provincije Bosne Srebrenе, koja ih je duhovno rodila, i ove slavne visokoškolske ustanove, Franjevačke teologije u Sarajevu, koja ih je odgojila i pripremila za svećeničku službu!

Što reći u ovoj svečanoj prigodi?

Smatram da bismo večeras morali imati u vidu barem tri činjenice:

1) Prije svega mi svi skupa dužni smo **zahvaliti Bogu** za mnoštvo njegovih darova, koji su se isprepleli u našem životu. Promislimo malo: što nam je to Bog darovao, za što bismo mu morali biti zahvalni?

On nas je bez ikakve naše zasluge stvorio i darovao nam je naše živote, koji su najveća vrijednost stvorenih bića;

darovao nam je našu Crkvu i našu Franjevačku provinciju Bosnu Srebrenu;

darovao nam je naše vrijedne učitelje, profesore i odgojitelje, naše uzore;

darovao nam je svoje povjerenje i pozvao nas u svoju službu;

darovao nam je brojne dobročinitelje, koji su nam omogućili studij, bez opterećenosti materijalnim problemima, kojima je danas opterećena većina čovječanstva;

i konačno – darovao nam je fizičko, psihičko i duhovno zdravlje, razne sposobnosti, želju za znanjem i volju da svoje znanje prenesemo i na druge.

Za sve to mi večeras zahvaljujemo Bogu ovom sv. Misom zahvalnicom.

2) Uz to, zamolio bih vas: **ne zakopavajmo povjerenje nam blago vjere i znanja**, koje smo stekli u ovoj vrijednoj odgojno-obrazovnoj ustanovi! Iskoristimo ga tako da ga podijelimo sa svima onima koji ga nemaju u dostačnoj mjeri i koji su ga željni. **Radost, kad se podijeli, ona raste**, udvostručava se. A ako se podijeli sa mnogima, onda se mnogostruko povećava. **Tako i znanje, i vjera i svaki drugi dobri Božji dar. Dijelimo** stečene Božje darove **iobogaćujmo** tako i sebe i druge!

Naš studij, naš rad i trud, bit će smisleni tek ako ih pravilno iskoristimo – prenoseći i dijeleći stečeno blago s onima koji njime oskudijevaju.

3) A treća poruka ovog našeg današnjeg slavlja neka bude ova: **ne zaustavljajmo se na pola puta!** Ne ohladimo se! Ne prestanimo tragati za istinom! Ne prestanimo napredovati u znanju, u mudrosti i u milosti, pred Bogom i pred ljudima – kao što nikad ne možemo prestati napredovati u dobi. **Kao što smo svaki dan sve stariji, tako bismo morali svaki dan biti i sve pametniji, sve mudriji, sve razboritiji, sve strpljiviji, sve dobrohotniji, sve širokogrudniji, sve samozatajniji, sve univerzalniji i sve svetiji.**

Ovo vrijedi ponajviše za one koji danas završavaju svoj obvezni studij, jer postoji opasnost da umjesto napredovanja, počnu nazadovati – zaboravljajući stečeno, a ne stječući nova saznanja. Ta je opasnost nešto manja kod onih koji svoj studij još nisu završili, pa ga i dalje nastavljaju, ali i oni treba da rade na stjecanju novih saznanja i preko praznika – kao što će to neki i učiniti, barem na tečajevima stranih jezika i sl. Ali više od samog obveznog studija vrijedi **pasija, želja, čežnja** za sve dubljom, sve širom i sve obuhvatnjom spoznajom – jer ta nas želja vodi u beskraj i dovodi nas do Beskonačnog, do samoga Boga. Naime, čovjek je po svemu ograničeno biće; samo su mu želje beskonačne. Stoga nas nikakva spoznaja neće u potpunosti zasiliti, osim sveobuhvatne Božanske spoznaje, božanskog sveznanja, koje se prvenstveno očituje u ljubavi i dobrohotnosti. Jer, istina je ono što reče sv. Augustin: „**Nemirno je srce naše, Bože, sve dok se ne smiri u Tebi!**“ Ako uvijek budemo težili za tom savršenom i sveobuhvatnom spoznajom, za onom savršenošću koju mi kršćani nazivamo **svetošću** – tek onda će naš studij teologije biti u potpunosti smislen, tek onda ćemo moći biti osobno sretni i samim tim usrećivati i druge ljudе, tek tako ćemo moći biti od koristi i ljudima oko sebe i svijetu u cjelini, tek tako ćemo u stvari postati „sol zemlje i svjetla svijeta“ – što Isus Krist traži od svakog svog istinskog učenika.

Dao Bog da tako bude sa svakim od nas! Amen.”

FRANJEVAČKA LJETNJA ŠKOLA DUHOVNOSTI

8-14. 7. 2012.

Franjevačka teologija u Sarajevu organizira program trajne formacije za članove/ice franjevačke obitelji iz BiH i Hrvatske, kao i za sve zainteresirane koji žele upoznati duhovno, moralno i kulturno bogatstvo franjevačke kazime. Cilj ovoga programa je upoznavanje veličanstvene vizije Franje Asiškoga koja se temelji na Isusovu evanđelju i koja ističe bratstvo i sestrinstvo ne samo svih ljudi, nego i svih bića, svih Božjih stvorenja. Sva bića u svemiru su braća i sestre po stvorenosti. Franjo time nudi alternativu današnjem svijetu nasilja.

Posjet sv. Franje sultanu Maliku al-Kâmilu usred križarskog rata 1219. godine u Damietti (Egipat) i susret fra Andjela Zvizdovića sa sultandom Mehmedom II. Osvajačem na Milodražu 1463. godine paradigma je franjevačkog dijaloga s pripadnicima različitih religija, svjetonazora, kultura itd. Franjino i Klarino čovjekoljublje nastavlja živjeti u osamstoljetnom bratstvu i sestrinstvu njihovih sljedbenika/ica, utirući put miru i u našem nemirnom vremenu. Na ovim temeljima miroljubivog života želimo danas graditi mostove i nadilaziti isključivosti koje opterećuju naše društvo.

U tu svrhu kroz ovaj program nudimo integracijski studij iz franjevačke povijesti, franjevačkih izvora, franjevačke filozofije i teologije, te franjevačke duhovnosti, kao i praktične vježbe – radionice i posjete raličitim vjerskim institucijama.

S t u d i j s k i d i o:

- *Povijest franjevačkog pokreta, Povijest franjevaštva u Hrvata* – dr. fra Marko Karamatić
- *Spisi sv. Franje i sv. Klare, Franjevačka hagiografija, Prva svjedočanstva o sv. Franji i sv. Klari* – mr. fra Pero Vrebac
- *Franjevačka filozofska i teološka škola, Franjevaštvo u našem vremenu* – dr. fra Mile Babić
- *Bitni elementi redovnočke duhovnosti, Temeljne značajke franjevačke duhovnosti, Ekumenski i medureligijski dijalog u franjevačkoj tradiciji* – dr. fra Marinko Pejić

R a d i o n i c e:

- Rad s tekstovima Franjevačkih izvora
- Dijeljenje vlastitih iskustava

P o s j e t i:

- Najstarijim franjevačkim samostanima
- Židovskoj sinagogi
- Fakultetu islamskih nauka
- Gazi Husrev-begovoј džamiji
- Sabornoj crkvi

Pozivamo sve zainteresirane: bogoslove, studente/ice, članove/ice FSR-a i FRAM-e, kapelane, župnike, gvardijane, časne sestre, kao i ostale intelektualce različite vjere i narodnosti da zajedno otkrivamo vrijednosti drugih i drugačijih od nas i da gradimo ozračje uzajamnog povjerenja kao prepostavke nužne za miroljubivi život.

Smještaj i hrana su osigurani za sve sudionike/ce na Franjevačkoj teologiji. Program započinje u nedjelju, 8. 7. u 19 sati i završava u subotu, 14. 7. s ručkom. Cijena za svećenike je 200 KM (100 €), a za bogoslove, časne sestre i civile 150 KM (75 €). Svi sudionici/e će na kraju dobiti certifikate.

Prijave slati do 20. 6. 2012. na adresu: fra Pero Vrebac perovrebac@yahoo.com Mob. 063 294 853

FRAMA BOSNE SREBRENE

SVJETSKI DAN ZAŠTITE OKOLIŠA – 2012

Okupljeni u kraljevskom gradu Jajcu – u gradu za kojega kažu da je muzej na otvorenom, gradu kamena, svjetlosti i vode, koji je jako bogat zbog svoje povijesne važnosti, ambijentalne vrijednosti, arheoloških ostataka, a njegova prirodna ljepota velikih dviju rijeka i jezera, te vodopad daju ovom gradu poseban značaj. Potaknuti željom u srcu da želimo slaviti Stvoritelja u ljepoti prirode i neba, vode i vatre, sunca i mjeseca, u ljepoti ljudskog lica, mi pripadnici Franjevačke mladeži Bosne Srebrenе, nadahnuti ljubavlju Franje Asiškoga prema svemu stvorenome, obvezujemo se i poručujemo svim mladima i svim ljudima naše domovine Bosne i Hercegovine:

Mi framaši želimo skrbiti za okoliš, a to je ujedno poziv na poštivanje svega stvorenoga. Želimo osigurati kako čovjekovo djelovanje u svom postupku preobrazbe zemlje ne bi narušilo dinamičnu ravnotežu koja postoji među svim živim bićima na zemlji, čije postojanje ovisi o zemlji, vodi i zraku.

Nećemo zagadživati, uništavati prirodu niti dopustiti da se neplanski i nemoralno iskorištavaju prirodni resursi naše zemlje. Čuvat ćemo, poštivati i brinuti se za povijesno i kulturno blago svih naroda, institucija i pojedinaca ove zemlje.

Okoliš mora biti shvaćen kao Božji dar za sve ljudе, a to podrazumijeva zajedničku odgovornost za cijelo čovječanstvo. Stoga pozivamo i druge mlade da se pridruže našoj akciji zaštite okoliša ili da se na sličan način organiziraju u svojim mjestima, župnim ili drugim zajednicama.

Ovim druženjem i čišćenjem okoliša mi potvrđujemo smisao svoga vjerničkog i uopće ljudskog obitavanja na zemlji. Nesebičnu ljubav sveti Franjo zasigurno zahvaljuje ekologiji duha, uspostavljenosti ravnoteže nebeskoga i zemaljskoga, koji se stapaju u neizmjerno davanje i prihvatanje. Neka nam Franjina ekologija duha bude svjetionik i putokaz na našim dalnjim putovima, kako bismo u današnjem svijetu mogli biti autentični svjedoci Evandelja, kojeg smo navjestitelji.

Pozdrav svima!

Mir i dobro!

Jajce, 2. lipnja 2012.

Framaši Bosne Srebrenе

POVIJEST PEDAGOGIJE

SARAJEVO (SR) – Izšla je nova knjiga Svjetla riječi: *Povijest pedagogije* autora Winfrieda Böhma. Ova se kratka povijest pedagogije razumije kao angažirani prilog dijalogu između odgojiteljske prakse i pedagoške teorije. U prvom dijelu autor otkriva korijene zapadne pedagogije u grčkoj antici, kršćanstvu i u prosvjetiteljstvu, u drugom dijelu slijedi pedagoške ideje u 19. i 20. stoljeću i zaključno nudi pregled suvremene pedagogije.

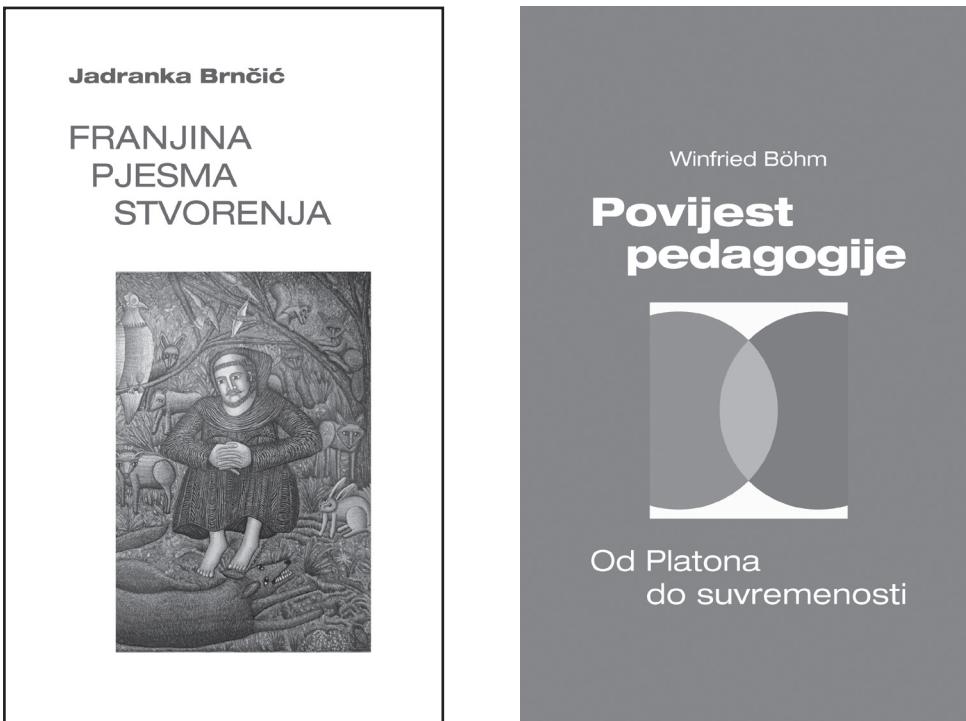
Knjigu je s njemačkog jezika preveo prof. dr. Sulejman Bosto, a također je uspješno prevedena na više svjetskih jezika.

Winfried Böhm je profesor emeritus pedagogije na Sveučilištu Würzburg i drži predavanja na renomiranim sveučilištima u Italiji, SAD i Južnoj Americi. Njegov *Rječnik pedagogije* važi kao standardno djelo.

FRANJINA PJESMA STVORENJA

SARAJEVO (SR) – Izšla je nova knjiga u izdanju *Svetla riječi* “*Franjina pjesma stvorenja*” u kojoj Jadranka Brnčić analizira Pjesmu stvorenja. Knjiga je popraćena ilustracijama i može poslužiti kao izvrstan dar mladima, ministrantima, framašima i drugima koji se oduševljavaju likom svetog Franje Asiškoga koji je u ljudima i svim stvorenjima gledao braću i sestre.

Franjo iz Asiza, prisjećajući se Isusova poziva da Evangelje treba propovijedati svem stvorenju, Radosnu vijest hoće podijeliti sa svima: stoga propovijeda ne samo ljudima nego i pticama, zečevima i ribama. I oni ga slušaju. I on se s njima ophodi kao s osobama, odnosom dijaloga i poštovanja.

IZ PROVINCije

SVEČANO PROSLAVLJEN SV. JOSIP U KUFSTEINU

Kufstein (Austrija) - U nedjelju 17. ožujka 2012. odazvao se nadbiskup salburški dr. Aloiz Kothgasser pozivu župnika fra Kristijana Montine Kikija da zajedno s Hrvatima i Austrijancima proslavi patron župe svetoga Josipa u Kufsteinu. Svetu misno euharistijsko slavlje slavljen je u 10 sati u prepunoj crkvi. Slavlje je započelo svečanom procesijom i pozdravom župnika fra Kristijana.

Na svetoj misi su nazočili uvaženi gosti: gradonačelnik Kufsteina gospodin Martin Krumschnabel, gradonačelnik Ebsa Josef Ritter, konzul Republike Hrvatske u Beču gospodin Branimir Lončar te mnogi drugi. Misno slavlje popratili su austrijski crkveni zbor, hrvatski zbor, te nekoliko glazbenih grupa. Na kraju svete mise župnik fra Kristijan održao je prikidan govor zahvale na njemačkom jeziku i tako se svima zahvalio te pozvao sve nazočne na agape uz čevape, piće i kolače. Nakon fra Kristijana riječ je uzeo predstavnik pastoralnoga vijeća gospodin Alfred Biehauele i obratio se svim nazočnim vjernicima. Gospođica Magdalena Gudelj je u ime župe predala ocu nadbiskupu dar kao sjećanje na ovaj događaj.

SVETI JOSIP U GORNJOJ DUBICI

Gornja Dubica - U župi Gornja Dubica je u ponedjeljak 19.ožujka 2012 proslavljen veliki zaštitnik župe, sveti Josip, zaručnik Blažene Djevice Marije. Župljani župe Gornja Dubica pripremali su se devetnicom svetom Josipu, a pred sam blagdan pripremali su se trodnevnicom koju su predvodili: don Luka Tunjić, generalni vikar Vrhbosanske nadbiskupije; fra Ivica Vidak, župnik iz Svilaja te fra Danijel Rajić, samostanski vikar na Bistriku. Na sam blagdan sv. Josipa svetu misu je predvodio i propovijedao fra Jozo Marinčić, župnik župe Uznesenja Marijina u Osovi, uz koncelebraciju četrnaest svećenika iz susjednih župa.

U svojoj prigodnoj propovijedi fra Jozo je prikazao lik svetog Josipa naglasivši da ga Sveti Pismo spominje samo kao „sporednu figuru“. „*Sveti Josip nije bio neki veličanstveni govornik. Na poslovnom planu, možemo reći, nije bio toliko ni uspješan jer nije imao svoje radnike. Kad je prikazivao Isusa u Hramu prikazao je žrtvu koju su si mogli priuštiti siromasi.*

Bio je i izbjeglica kad je morao sa Isusom i Marijom bježati u Egipat. Prema našim ljudskim mjerilima ne izgleda nam baš uspješan. Sveti Josip je bio šutljiv i pravedan, vrline koje si današnjem svijetu prijeko potrebne“, istaknuo je fra Jozo.

Na svetoj misi okupilo se dosta vjernika koji su došli hodočastiti svetom Josipu i molići njegov zagovor kod Boga i zaštitu za svoje obitelji jer poznato nam je da je sveti Josip u našem hrvatskom narodu jedan od čašćenijih likova iz Svetog pisma. Misno slavlje uzveličao je župni zbor svojim skladnim pjevanjem, a na kraju mise župnik fra Velimir je zahvalio svima koji su pomogli da ovaj patron bude do stojanstven, te pozvao svećenike i časne sestre na zajedničko druženje u župnoj dvorani.

Fra Velimir Bavrka

30. OBLJETNICA SVEĆENIČKOG REĐENJA

Podhum – Livno, 25. ožujka 2012. - U župnoj crkvi svetoga Ivana Krstitelja u Podhmu na pučkoj misi podhumski župnik fra Jure Papić i vikar Franjevačke provincije Bosne Srebrenе fra Marijan Karaula proslavili su tridesetu obljetnicu svećeničkog ređenja. Obojica su prije trideset godina zaređeni za svećenika u župi Lištani. Svetu misu predslavio je provincijal Bosne Srebrenе mnogopoštovani fra Lovro Gavran uz koncelebraciju fra Jure, fra Marijana, goričkog gvardijana fra Anđelka Baruna, fra Perice Vidića, gvardijana samostana na Bistriku, meštra novaka fra Marka Ešegovića i podhumskog vikara fra Tomislava Svetinovića. Da misno slavlje bude što svečanije, potrudio se župni zbor.

Na početku svete mise fra Jure se obratio svojim župljanima te ih je pozvao na molitvu za svećenike da ustraju u svojim zvanjima, ali i da mole za nova duhovna zvanja kojih je u posljednje vrijeme iz livanskog kraja sve manje. Župljane je pozdravio i provincijal fra Lovro i tom prigodom čestitao fra Juri i fra Marijanu tridesetu obljetnicu svećeničkog ređenja.

U propovijedi se provincijal posebno osvrnuo na Krista. Krist je zapravo naš veliki svećenik novoga saveza. Ali tko je to svećenik? Svećenik je zapravo posrednik između Boga i ljudi. „Bogu nema milije žrtve od one koju mu prinosi Sin. Isus žrtvuje samoga sebe na oltaru križa i nema veće žrtve od te. Da bi nam ta žrtva bila korisna, potrebno je da je se sjećamo. Zato je Krist ustanovio Crkvu i svećeništvo kako bi svećenici neprestano mogli obnavljati njegovu žrtvu. Stoga su svećenici samo dionici Kristova svećeništva i njihova je služba nastavljati djelo Isusa Krista“ rekao je fra Lovro želeći istaknuti bit svećeničkog zvanja.

Zatim se obratio slavljenicima i ukratko se osvrnuo na njihov svećenički put. Fra Jure je u proteklih trideset godina uglavnom djelovao pastoralno. Fra Marijan je osim pastoralnog djelovanja pisao knjige i radio u Svjetlu riječi, a trenutno obavlja dužnost provincijskog vikara. Provincijal im je zahvalio za sve što su učinili za provinciju Bosnu Srebrenu te ih potaknuo riječima: Ustrajte u svom pozivu i, kao što je rekla Blažena Djevica Marija u Kani Galilejskoj, učinite sve što vam kaže Isus.

Nakon svete mise svećenici i časne sestre okupili su se na svečanom ručku u župnoj kući gdje se uz pjesmu nastavilo sa slavljem.

Fra Mario Dadić

PRIČA O JOBU

Sarajevo (FIA) – U subotu 31. ožujka 2012. održana je na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu tradicionalna uskrsna priredba. Program je otvorio zbor *Fra Nenad Dujić* pjesmom *Ecce quomodo moritur iustus*, pod ravnanjem fra Ante Kovačića koji je napisao i skladbu za ovu pjesmu. Slijedio je pozdrav bogoslova fra Ivana Tučića. On je poželio svim prisutnim dobrodošlicu, a kršćanima zaželio sretan Uskrs. Potom je Tamburaški orkestar Franjevačke teologije izveo pjesma *Na nebu zora rudi* za koju je aranžman napisao Pero Čubić.

Središnji dio priredbe bio je dramski komad *Priča o Jobu* kojeg je prema Knjizi o Jobu dramatizirala i režirala Anela Križanac, mlada dramaturginja i redateljica u Gradskom kazalištu mlađih *Vitez*. Komad je izvela dramska skupina Franjevačke teologije, koju je po prvi put uvježbavala Anela Križanac.

Slijedila je uskrsna čestitka gvardijana fra Slavka Topića, a potom uskrsna pjesma *Kraljice neba, raduj se* koju je izveo Tamburaški orkestar Franjevačke teologije. Ovom uskrsnom pjesmom završena je ovogodišnja priredba na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu.

ĐACI FKG-E U POSJETU TEOLOGIJI

Sarajevo - U srijedu 2. svibnja 2012. godine nastupili su u amfiteatru Franjevačke teologije mješoviti zbor i glumačka ekipa iz Franjevačke klasične gimnazije (FKG) u Visokom. Zajedno s njima došla je skupina učenika iz partnerske škole u Koblenzu, koji su ovih dana u posjetu visokoj Gimnaziji. Program je započeo zborskim nastupom, izvedbom pjesme *Isuse Kralju iz oratorija Juda Makabejac*, autora G. F. Händela, pod vodstvom fra Slavka Topića, voditelja zbora u Gimnaziji i profesora glazbe na Franjevačkoj teologiji.

Nakon zbora slijedila je dramska izvedba komedije *Gostioničarka Mirandolina*, venecijanskog autora Carla Goldonija. Komedija prikazuje kako lijepa Mirandolina uspijeva zavesti najvećeg ženomrca koji je odsjeo u njenoj gostionici, a nikad nije ni pomislio da će zavoljeti neku ženu. Kad joj ovaj prizna svoju ljubav, odbija ga – kao i druge goste zaljubljene u nju – i udaje se za sobara kojemu ju je obećao njezin otac.

Kako je počelo tako je i završilo pjesmom, izvedbom skladbe *Pjesme iz Bosne* fra Nenada Dujića, bivšeg profesora u Gimnaziji. Druženje je nastavljeno u klaustru samostana uz pjesmu i domjenak.

Fra Želimir Gogić

SUSRET REDOVNIČKIH SJEMENIŠTARACA

Ovogodišnji susret redovničkih sjemeništaraca Bosne i Hercegovine i Hrvatske održan je u Karmelu sv. Ilike u Zidinama na Buškom jezeru, na kojemu je sudjelovalo devet redovničkih sjemeništa. Susret je trajao od 27. travnja do nedjelje Dobrog Pastira, 29. travnja. U petak 27. travnja osmorica naših visočkih sjemeništaraca zaputila su se s I. prefektom fra Stjepanom Lovrićem na zajedničko druženje s mlađima sličnih životnih opredjeljenja. Ta večer bila je predviđena za međusobno upoznavanje i predstavljanje svojih zajednica.

U subotnje jutro sjemeništarcima je održao predavanje karmeličanin o. Zvonko Martić koji je na zanimljiv način prikazao i povezao duhovnost sa svjetovnim elementima i zaključio kako današnji redovnik i svećenik ne može dobro obavljati svoju službu ne poznajući stanje oko sebe. Nakon toga organiziran je rad po skupinama u kojima je bio po jedan odgojitelj. Teme razgovora uzete su iz predavanja.

Poslijepodne se odigrao nogometni turnir na kojemu su naši sjemeništari osvojili prvo mjesto od sedam ekipa koje su sudjelovale. Navečer je bila misa, klanjanje i meditacija kako bi svatko razmislio o svom pozivu i duhovnosti.

U nedjelju na plenumu izneseni su rezultati rada po skupinama i uručene zahvale za sudjelovanje i nagrade pobjedniku u nogometu.

Poslije je bila zajednička misa s narodom koju je predvodio provincijal hrvatskih karmelićana o. Vinko Mamić.

Fabio Badrov

ŠIMUNOVO

Dubrave (FIA) – U subotu 12. svibnja 2012. u samostanu Dubrave kod Brčkog, uz sudjelovanje tridesetak svećenika i nekoliko stotina vjernika, proslavljen je Šimunovo. Naime, na ovaj dan vjernici se okupljaju kako bi se prisjetili fra Šimuna Filipovića, fratra na glasu svetosti.

Sveto misno slavlje predvodio je provincijal Bosne Srebrenе fra Lovro Gavran.

Sluga Božji Šimun Filipović rodom je iz Seone kod Srebrenika. Rodio se 1732. godine. Službovao je u više mjesta u Bosni i Hercegovini, a kasnije odlazi u Italiju, gdje ostaje do konca svoga života. Već ga za života prati glas o svetosti, a nakon njegove smrti bilo je, a ima i danas ljudi koji svjedoče o raznim čudima koja su se dogodila po njegovu zagovoru.

SKUPŠTINE FSR-A I FRAME BIH

Rama - U franjevačkoj Kući mira na Šćitu, 12. i 13. svibnja 2012. paralelno je održan redoviti godišnji kapitol Franjevačkog svjetovnog reda i skupština Franjevačke mlađeži – Frame Bosne i Hercegovine. Na kapitolu i skupštini sudjelovala su nacionalna i područna vijeća FSR-a i Frame te delegati područnih bratstava. Kapitolom FSR-a predsjedala je nacionalna ministra s. Nives Kanevčev, a skupštinom Frame nacionalna predsjednica Josipa Vukoja.

Pojedini dijelovi programa bili su zajednički za FSR i Framu. Tijekom ova dva dana iznesena su izvješća nacionalne ministre i područnih ministara FSR-a, kao i izvješća nacionalne predsjednice i područnih predsjednika Frame, te su raspravljeni planovi ovih vijeća za naredno razdoblje. Frama je usvojila i nacrt Pravilnika o Framafestu, te je skupština zadužila nacionalno vijeće da taj Pravilnik doradi. Određeni su delegati nacionalnih bratstava FSR-a i Frame koji će sudjelovati na 1. europskom kongresu FSR-a i Frame, koji će se održati u Francuskoj, u Lisieuxu od 9. do 15. srpnja 2012. te delegati koji će sudjelovati na proslavi 20 godina Frame u Hrvatskoj, koja će se održati na Trsatu, 2. lipnja 2012. Kapitol i skupština završeni su svetom misom koju je predvodio nacionalni duhovni asistent FSR-a fra Mato Topić u koncelebraciji nacionalnog duhovnog asistenta Frame, fra Josipa Vlašića.

Josipa Vukoja

NADBISKUP D'ERRICO APOSTOLSKI NUNCIJ U HRVATSKOJ

Sarajevo - Sveti Otac Benedikt XVI. imenovao je apostolskog nuncija u Bosni i Hercegovini, koji također obnaša službu nerezidentnog apostolskog nuncija u Crnoj Gori, nadbiskupa Alessandra D'Errica apostolskim nuncijem u Republici Hrvatskoj, objavio je Tiskovni ured Svetе Stolice.

Nadbiskup D'Errico imenovan je apostolskim nuncijem u Bosni i Hercegovini 21. studenog 2005., a 17. veljače 2010. također je imenovan nerezidentnim apostolskim nuncijem u Crnoj Gori. Prije toga bio je apostolski nuncij u Pakistanu. Rođen je 1950. godine nedaleko od Napolija u Italiji, u mjestu Frattamaggiore (Fratamađore), a za svećenika zaređen 24. ožujka 1974. U diplomatsku službu Svetе Stolice stupio je 1977. godine. Od tada je službovao u nuncijsaturama u Tajlandu (1977. do 1981.), Brazilu (1981. do 1984.), Grčkoj (1984. do 1986.) te u Poljskoj (1992. do 1998.). Dana 14. studenog 1998. papa Ivan Pavao II. imenovao ga naslovnim nadbiskupom Karinenskim(Carini) i povjerio mu službu apostolskog nuncija u Pakistanu.

III. MEĐUNARODNI BIOETIČKI SIMPOZIJ

Sarajevo (FIA) - 25. i 26. svibnja održavao se III. po redu međunarodni bioetički simpozij, pod nazivom *Integrativna bioetika pred izazovima biotehnologije*. Simpozij se održavao u dvorani franjevačkog provincialata na Kovačićima. Predavači i sudionici došli su iz nekoliko zemalja regionala: Hrvatske, Srbije, Makedonije i BiH.

Na otvaranju simpozija prisutne su pozdravili provincial Bosne Srebrenе fra Lovro Gavran, te gradonačelnik grada Sarajeva Alija Behmen. Predsjednik organizacijskog odbora Simpozija je prof. dr. fra Velimir Valjan.

SUSRET U PROVINCIJALATU

Sarajevo - U Provincijalatu Franjevačke provincije Bosne Srebrenе u Sarajevu priređen je 5. lipnja 2012. susret članova nove i stare Uprave Provincije sa predstavnicima društveno-političkog i kulturnog života BiH i grada Sarajeva. Uz provincijala fra Lovru Gavrana i vikara fra Marijana Karaulu, nazočili su članovi bivše uprave fra Mirko Majdandžić, fra Pero Vrebac i fra Mato Topić, a od nove uprave bili su fra Joso Oršolić, fra Jozo Marinčić i fra Janko Ćuro.

Čast nam je bila i zadovoljstvo posebno pozdraviti Visokog predstavnika za BiH gospodina Valentina Inzka, ambasadora Republike Slovenije gospodina Andreja Grassellija, gradonačelnika gospodina Aliju Behmena, načelnika općine Novo Sarajevo gospodina Nedžada Koldžu, predstavnike drugih sarajevskih općina, članove Parlamenta BiH, predstavnike F/BiH, istaknute kulturne djelatnike i mnoge druge prijatelje Bosne Srebrenе iz gotovo svih političkih stranaka BiH.

Sve sudionike je pozdravio provincijal fra Lovro istaknuvši važnost ovog susreta za buduću i još snažniju suradnju u promicanju univerzalnih vrijednosti za svakog pojedinca ove naše zemlje. U ovom teškom vremenu ekonomske krize i političke nestabilnosti, svjedoci smo nepotrebnih stvaranja političkih i drugih podjela i netrpeljivosti, a koje nanose najviše štete običnom čovjeku bez obzira na vjersku i drugu pripadnost. Zato je nužno usmjeriti sve snage koje imamo na stvaranje boljeg i sigurnijeg života za sve građane ove doista jedinstvene i lijepе zemlje. U tom kontekstu franjevcii Bosne Srebrenе su uvijek spremni zalagati se i pomagati realiziranje takvih ideja i projekata koji će BiH učiniti mjestom pristojnog života.

Fra Janko Ćuro

PREDSTAVLJENA KNJIGA FRA LJUBE LUCIĆA

Sarajevo (SR) – U Franjevačkom samostanu sv. Ante na Bistriku 7. lipnja predstavljena je nova knjiga bosanskog franjevca

Ljube Lucića *Osuđeni na nadu – Deset godina jednog fratarskog bilježenja*, koja je izšla u izdanju *Svetla riječi* i Franjevačkog samostana Rama-Šćit. Knjigu su predstavili profesor na Filozofskom fakultetu u Sarajevu Sulejman Bosto, književnik i publicist Ivan Lovrenović te Ivan Šarčević, profesor na Franjevačkoj teologiji i urednik *Svetla riječi*.

Oni koji su rat živjeli u Sarajevu sjećaju se fra Ljube koji je s njima proveo najteže dane. Bio je profesor na Franjevačkoj teologiji, dugogodišnji urednik i suradnik *Svetla riječi*. Umro je kada je opsada Sarajeva završila u prometnoj nesreći 1995. godine.

Knjiga *Osuđeni na nadu* izdana je u povodu 80. obljetnice fra Ljubinog rođenja. Riječ je o odabranim tekstovima fratra u kojem je, kako stoji u predgovoru Ivana Lovrenovića, Bosna Srebrena i sva Bosna imala neobična čovjeka i pisca. Fra Ljubo Lucić je pisao mnogo i o raznim temama, a ovdje su skupljeni tekstovi koje je stvarao od 1984. pa sve do pred smrt 1995. godine. Objavljeni su u *Svetlu riječi, Danim, Stećku*, a neki tekstovi su iz njegove ostavštine.

Knjiga je tematski podijeljena na tri cjeline: *Ja i moj neprijatelj*; zatim *Grci, Turci i Latini te Ubili su Bosnu*. Nemoguće je u čitanju fra Ljubine rečenice ostati ravnodušan i ne biti uvučen u susrete o kojima piše iz blizine i u jednostavnosti. Nemoguće je također Bosnu ne doživjeti kao ljubljenu zemlju unatoč nevoljama, mržnji i nerazumijevanju.

FRA MOGOMIR PROSLAVIO SREBRENI JUBILEJ

Traunreut - U nedjelju 10. lipnja 2012. u Traunreutu (Njemačka) mr. fra Mogomir Kikić proslavio je svoj srebreni jubilej - 25. godina svećenstva. Proslava se odvijala u dva dana. Prvi dan je dr. fra Ivo Pavić imao duhovnu obnovu, a u nedjelju u 12h i 15min je slavljenja svećana sveta misa u župnoj crkvi. Iako je ferije u Njemačkoj slavlju svede misi je nazočio pristojan broj vjernika.

Propovjednik je bio fra Ivo Pavić koji je nagnasio fra Mogomirovo individualno djelovanje sa vjernicima te govorio o značenju svećenika u životu i društvu.

Na ovaj jubilej, uz domaće svećenike, došli su i gvardijan iz Guče Gore fra Zoran Livančić, kao i definitor Bosne Srebrenе fra Jozo Marinčić koji su na kraju svete mise uputili svoje čestitke u ime samostana i provincije. Fra Kristijan Montina Kiki pročitao je čestitu gospodina Dragana Čovića i govorio o fra Mogomirovom svećeničkome životu, koji je započeo u Sinju u sjemeništu, te preko Rima gdje je magistrirao iz psihologije, naše Bosne pa do Njemačke. Naglasio je njegovu upornost, spremnost u životu, zalaganje za dake, te kako je kraj Srednje Bosne dao izvrsne odgojitelje poput fra Mogomira, fra Vitomira Silića i fra Mirona Sikirića. Uputio mu je pozdrave od njegovih učenika, sadašnjih svećenika fra Pave Filipovića koji je bio nazočan slavlju te mnogih koji su zvali telefonskim putem i čestitao mu u ime HKZ Kufstein.

Nakon svete mise za sve nazočne bio je pripravljen ručak u župnoj sali gdje su vjernici imali prigodu osobno čestitati fra Mogomiru. Uzdujući se u Boga nadamo se da će biti još ovakvih proslava naših ujaka čuvara vjere i kulture! Neka ih dragi Bog poživi!

Kristijan Montina

SUSRET NUNCIJA D'ERRICA S UPRAVOM PROVINCije

U utorak 19. lipnja 2012. u zgradi Nunciature u Sarajevu održan je kratki susret Uprave Bosne Srebrenе i dosadašnjeg Apostolskog nuncija u Bosni i Hercegovini, mons. Alessandra D'Errica. Povod ovom susretu bio je, na prvom mjestu, upoznavanje novoga definitorija provincije s nuncijem, ali i nuncijev najavljeni odlazak na službu u Republiku Hrvatsku. Mons. D'Errico je na početku susreta izrazio svoje zadovoljstvo da je Bosna Srebrena na zadnjem Kapitulu izabrala nove članove Uprave, te im poželio blagoslovлен početak rada.

Naglasio je kako je Sveta Stolica zahvalna franjevcima u BiH za sve dobro koje su činili kroz mnoga stoljeća, a to i danas nastavljuju na mnogim područjima života. Osvrnuo se na dobru suradnju franjevaca s Nuncijsaturom i s biskupijama u kojima djeluju. U dalnjem razgovoru nuncij se zanimal i za konkretnе pomake u izgradnji nekih crkava, te životu i radu Provincije.

Provincijal fra Lovro Gavran zahvalio je mons. D'Erricu za tople riječi dobrodošlice, te podsjetio nunciju kako mi imamo sedam kuća i u Republici Hrvatskoj gdje naša braća sudjeluju u radu mjesne Crkve. Stoga se Uprava nada nastavku dobre suradnje s njim i u Hrvatskoj. Franjevci su također zahvalili nunciju za sve što je učinio za Provinciju, ali i za Crkvu u našoj zemlji. Poželjeli su nunciju da i na novom radnom mjestu imadne mnogo uspjeha i da ga prati Božji blagoslov.

Nuncij je kroz razgovor pokazao da izuzetno poznaje političku, društvenu i vjersku situaciju u BiH. Svjestan je da je ta situacija u Republici Hrvatskoj dosta drugačija. Potvrdio je kako je u BiH osobitu važnost pridavao izgradnji boljih odnosa između franjevaca i dijecezanskog klera, te da je poprilično zadovoljan sadašnjom situacijom. Na koncu susreta zaželio je dobar uspjeh u radu Kapitularnog kongresa, te izrazio nadu da će promjene u Provinciji unijeti jedno osvježenje i novu snagu za napredak. (FIA)

SUSRET NOVAKA HERCEGOVAČKE I BOSANSKE PROVINCije

Gorica/Livno - U utorak, 26. lipnja na Gorici su stigli hercegovački novaci, predvođeni meštom fra Slavkom Soldom. Dočekali su ih i ugostili gorički novaci s meštrima fra Markom Ešegovićem i fra Franjom Vrgočem. Nakon kratke okrepe u novicijskoj razgovornici meštri i novaci su krenuli u obilazak Franjevačkog muzeja i galerije na Gorici.

Pod stručnim vodstvom Marina Vidovića najprije su u novoj zgradi muzeja pogledali arheološki postav i zbirku oružja. Zatim su razgledali sakralne predmete, galeriju slika Gabrijela Jurkića te bogato ukrašenu goričku samostansku crkvu posvećenu sv. Petru i sv. Pavlu. Poslije razgledavanja muzeja i crkve novaci i meštri su zajedno sa samostanskom zajednicom izmolili molitvu srednjega časa. Zatim su se okupili u samostanskoj blagovaonici na ručku gdje je gorički gvardijan fra Andelko Barun gostima iz Hercegovine uputio riječi dobrodošlice. Hercegovački meštar fra Slavko također je iskoristio priliku da zahvali goričkim fratrima na gostoprimgstvu te je poželio da se ovakva suradnja nastavi, pa i proširi u budućnosti. Fra Andelko je hercegovačkim novacima podijelio turističke monografije „Franjevački samostan Gorica - Livno“ koje će im pružiti priliku da još bolje upoznaju povijest i bogatstvo goričkog samostana i crkve. Nakon bogatog ručka novaci su se opuštali igrajući nogomet, da bi se nakon toga okupili na roštilju kod boćališta za koji se pobrinuo gorički vikar fra Miroslav Ištuk. Druženje se nastavilo uz razgovor i balote te se polako ovaj jednodnevni susret u večernjim satima približio koncu.

Fra Mario Dadić

MISA ZAHVALNICA NA TEOLOGIJI

Sarajevo - Čovjek vjernik započinjući neki posao uvijek zazove Boga u pomoć i moli Ga za blagoslov. Tako i po svršetku istoga zahvaljuje Bogu za sve milosti i dare

primljene kroz proteklo razdoblje. Večeras su profesori, studenti i časne sestre Franjevačke teologije, zajedno s provincijalom fra Lovrom Gavranom, u samostanskom oratoriju zahvalili Bogu za proteklu akademsku godinu.

Sveto misno slavlje predvodio je provincijal uz koncelebraciju profesora Teologije. Kroz ovu svetu misu zahvalili su Bogu za sav onaj dosadašnji trud koji je bio plodonosan i na izgradnju, kako pojedinaca, tako i ove Ustanove. Budući da se nalazimo u predvečerje svetkovine Apostolskih prvaka sv. Petra i Pavla, ovo je bila prigoda da se proslavi i patron samostana u Nedžarićima. Provincijal fra Lovro je između ostalog u svojoj propovijedi poručio prisutnima: *„Prije svega mi svi skupa dužni smo zahvaliti Bogu za mnoštvo njegovih darova, koji su se isprepleli u našem životu. Ne zakopavajmo povjerenje nam blago vjere i znanja, koje smo stekli u ovoj vrijednoj odgojno-obrazovnoj ustanovi! Iskoristimo ga tako da ga podijelimo sa svima onima koji ga nemaju u dostatnoj mjeri i koji su ga željni. Radost, kad se podijeli, ona raste, udvostručava se. Tako i znanje, i vjera i svaki drugi dobri Božji dar. Dijelimo stečene Božje darove i obogaćujmo tako i sebe i druge! Ne zaustavljajmo se na pola puta! Ne ohladimo se! Ne prestanimo tragati za istinom! Ne prestanimo napredovati u znanju, u mudrosti i u milosti, pred Bogom i pred ljudima – kao što nikad ne možemo prestati napredovati u dobi.“* Na koncu slike mise okupljene je pozdravio gvardijan samostana fra Slavko Topić čestitajući najprije patron kuće sv. Pavla, te je čestitao imendan dvojici braće i pozvao sve na molitvu za sutašnje ređenike. Slavlje je nastavljeno u samostanskoj blagovaonici.

Fra Davor Dominović

IN MEMORIAM

FRA BERISLAV (ANTO) KALFIĆ (1927 – 2012)

Oproštajni govor sutješkog gvardijana fra Ilike Božića na sprovodu + fra Berislava Kalfića

Dragi Božo, Ivo i Stijepo, braćo pokojnog fra Berislava, drage njegove sestre Janjo i Kajo, draga braćo franjevci, rodbino i prijatelji, braćo i sestre!

Može se istaknuti kao mala zanimljivost da je zadnji fratar provincije Bosne Srebrenе preminuo upravo u ovom samostanu, bio je to pokojni fra Mijo Mrlić. Poslije nepunih jedanaest mjeseci danas se opraštamo od još jednog člana sutješkog samostanskog područja fra Berislava Kalfića. U bogoštovljу i obredima netom minulog Velikog tjedna i u uskrsnom vremenu koje upravo živimo, Isusova smrt i uskrsnuće su nam otkrili najdublju tajnu ljudskog života: smrt nije kraj, a uskrsnuće je početak novog života i novog stvaranja. Ovu istinu fra Berislav nije samo kao svećenik navještao, već je na njoj gradio svu svoju ljudsku, redovničku i svećeničku predanost.

Jedina stvar koju u životu ne možemo programirati jest vlastita smrt. Nju slutimo, više manje svjesno joj idemo ususret, ali je za one koji se s njom susreću na licu poznate i drage osobe ona uvijek iznenađenje i svakako, ljudski gledano, gubitak.

Ma koliko je fra Berislavov život po ljudskoj mjeri zreo plod, njegova smrt se dogodila iznenada, na šetnji po vijačkoj župnoj livadi. Fra Berislavova razmišljanja možemo samo slutiti. Iz zadnjih susreta s njim dalo se primijetiti da je zaokupljen svojim velikim jubilejom, šezdesetom obljetnicom svećeništva - dijamantna sv. misa – koju je planirao slaviti na ljeto. Smrt ga je predusrela, ali ničim nije umanjila njegov plodni i blagoslovljeni život.

Fra Berislav je bio, smijemo tako kazati, fratar starog kova. Na prvom mjestu to znači neustrašiv i predan svojoj redovničkoj zajednici. Život je završio u svojoj rodnoj Vijaci, gdje ga je i započeo. Rodio se 18. siječnja 1927. god. u Donjoj Vijaci od roditelja Mije i Kate r. Pendić. Budući da se rodio dan poslije blagdana sv. Ante Pustinjaka, donio je sebi, kako se kaže u narodu, i krsno ime Anto. Djetinjstvo je proveo, kako je često spominjao, uz mlin i stupu za sukno svog ujaka u Tribiji. Tu je kao dijete upijao stoljetnu iskustvenu mudrost. U Vijaci je završio osnovnu školu i 1939. godine stupa u Franjevačku klasičnu gimnaziju i sjemenište u Visokom. Time raskida sa svijetom djetinje mašte i seoskog legendarno-mitološkog pojmanja stvarnosti i započinje drugačije upoznavati svijet. No, iste godine započinje II. svjetski rat, pa se školovanje odvijalo s prekidima i brojnim nevoljama. 5. travnja 1945. Sjemenište je prestalo s radom. Đaci, u čijim mjestima nije bilo borbi, upućeni su svojim kućama, a drugi su se povlačili s hrvatskom vojskom. Tako je i Anto stigao do Bleiburga. On je jedan od rijetkih koji je kao šesnaestogodišnjak detaljno opisao taj križni put u svom Dnevniku, kojeg je svaki dan uredno ispisivao. U vrijeme bivše Jugoslavije taj je Dnevnik objavljen kao Dnevnik jednog dječaka kako bi se fra Berislav poštudio od tortura komunističkog sustava, a nedavno je objavljen i pod njegovim imenom. Sa šest svršenih razreda gimnazije stupa u novicijat u Kraljevoj Sutjesci 2. kolovoza 1945. Na prvim zavjetima 2. kolovoza 1946. uzima redovničko ime fra Berislav u spomen na nekoć vijačkog župnika fra Berislava Lacića, koji ga je poslao u sjemenište. Poslije novicijata započinje studij teologije u Sarajevu, u novoizgrađenoj zgradici u Kovačićima, koja je samo dijelom bila na raspaganju Teologije, a veći dio koristila vojska. No, u travnju 1947. fratri su zgradu morali potpuno napustiti. Studij je teologije organiziran u samostanu sv. Ante na Bistrici. Od rujna 1949. do rujna 1950. služi tzv. đački vojni rok od 12 mjeseci. Godine 1951. položio je svečane zavjete. Kao bogoslov sudjelovao je na omladinskim radnim akcijama 1947. na pruzi Šamac – Sarajevo i 1951. na pruzi Dobojski Banja Luka. Za svećenika je zaređen 20. travnja 1952. Time započinje novo razdoblje fra Berislavova života, služenje Božjem puku diljem Bosne.

Svečanim redovničkim zavjetima fra Berislav se nije samo formalno predao franjevačkoj zajednici provinciji Bosni Srebrenoj. Njoj je stavio na raspaganje sve svoje snage i spremno išao kamo su ga poglavari slali. Time nikada nije osjetio da žrtvuje vlastitu slobodu, već samo vlastitu samovolju. Tako je fra Berislav voljom svojih poglavara i Božjom providnošću služio u sljedećim mjestima:

- od lipnja 1952. do srpnja 1955. župni vikar u Bugojnu;
- od srpnja 1955. do svibnja 1957. župni vikar u Tuzli;
- od svibnja 1957. do kolovoza 1958. župni vikar u Breškama;
- od kolovoza 1958. do prosinca iste godine župni vikar u Varešu;
- od prosinca 1958. do srpnja 1961. župnik u Zoviku;
- od srpnja 1961. do prosinca 1962. samostanski i župni vikar u Rami/Šćitu;
- od prosinca 1962. do listopada 1964. župnik u Šimićima kod Banje Luke;
- od listopada 1964. do lipnja 1967. župnik u Dobretićima kod Jajca;
- od lipnja 1967. do lipnja 1973. župnik u Svilaju kod Odžaka;
- od lipnja 1973. do lipnja 1977. samostanski i župni vikar u Kraljevoj Sutjesci;
- od srpnja 1977. do studenog 1977. župni vikar u Breškama;
- od studenog 1977. do listopada 1979. župni i samostanski vikar u Tuzli;
- od listopada 1979. do lipnja 1981. pomoćnik na Hrvatskoj katoličkoj misiji u Innsbrucku;

od lipnja 1981. do srpnja 1982. župni i samostanski vikar u Tuzli;
 od srpnja 1982. do kolovoza 1985. župnik u Špionici;
 od kolovoza 1985. do srpnja 1988. župni vikar u Dubravama;
 od srpnja 1988. do kolovoza 2000. upravitelj Gospina svetišta u Olovu;
 od kolovoza 2000. do 2005. župni vikar u Breškama;
 od 2005. do 2009. župni vikar u Varešu
 od 2009. do smrti 10. travnja 2012. župni vikar u Vijaci.

Na svakom mjestu svoga pastoralnog djelovanja fra Berislav je bio nesebičan. Međutim, valja posebno istaknuti njegovu zauzetost u vrijeme minulog rata u BiH. Vjeran franjevačkoj krozmi, koja uz ostalo njeguje dijalog i otvorenost prema svakom čovjeku, fra Berislav je učinio sve da ostanu *reliquiae reliquiarum* Hrvata olovskog kraja. Kroz tijesne prolaze i ne male opasnosti, sa svojim fićom, dolazio je do Hrvata katolika Magulice i Jelaški u teškim vremenima na prijelazu iz 1993. u 1994. – vrijeme bošnjačko-hrvatskih sukoba – te im hrabro i nesebično pružao pastoralnu, duhovnu i karitativnu pomoć. Hrvatsko kulturno društvo *Napredak*, podružnica Vareš, objedinilo je u jednu knjigu fra Berislavove zabilježbe iz Drugog svjetskog rata i iz zadnjeg rata u Bosni i Hercegovini i izdalo ih pod naslovom *Dva rata u tri dnevnika*, Vareš 2011.

Službujući u brojnim mjestima diljem Bosne fra Berislav nije samo poučavao, već je i učio. Obogaćivao se svakodnevnim životnim iskustvima i mudrostima ljudi s kojima je živio i kojima je služio. To je znao ugodno pripovijedati što je privlačilo pozornost slušatelja. Njegova raspoloženost za šalu na vlastiti račun, a to je uvijek znak ljudske veličine, činila ga je uvijek dragim članom brojnih i ugodnih druženja. U tradiciju je pretvorio druženje u Stipinu Hanu, rodnom mjestu svoje majke. Ondje su se na jednodnevni izlet u prekrasnom krajoliku, na putu između Olova i Zavidovića, okupljali brojni fratri koje bi ugostila fra Berislavova rodbina. Susret je dobio i službeni naziv *Berijada*.

Osobito je važno naglasiti da je fra Berislav do zadnjeg dana služio Božjem narodu. Ponekad je i precjenjivao svoje snage i upuštao se u služenja koja su nadilazila okvire njegove životne dobi. To mu je omogućavala njegova samodisciplina koju je ustrajno njegovao cijelog života.

, Dragi fra Berislave, zahvalni smo Bogu za svjedočanstvo Tvoga života. Svojim molitvama preporučujemo Te dobrom Ocu koji te pozvao u svećeništvo, a sada Te pozvao sebi u vječnost. Počivaj u miru Božjem.

Homilia mnp. oca provincijala fra Lovre Gavrana na sprovodu + fra Berislava Kalfića

Dragi vjernici, braćo i sestre!

Slobodno možemo reći da je **svojevrstan privilegij** umrijeti u uskrsnom tjednu, proslavivši Kristovu muku, smrt i uskrsnuće i obnovivši vjeru kako u uskrsloga Krista, tako i u naš vječni život s njime. Tu sreću, taj privilegij, imao je naš pokojni brat fra Berislav.

Uvjeren sam da mu je Bog dao taj dar i pozvao ga u najljepšem trenutku liturgijske i građanske godine – upravo zato što je fra Berislav i inače živio u toj vjeri uskrsnuća, u toj spremnosti na prijelaz u vječnost, u toj slobodi koja nije znala za strah od smrti.

On je o svom životu mogao zajedno s našom pjesnikinjom **Ivanom Brlić-Mažuranić pjevati:**

NE, MOJ SVIJET NIJE RAKA

Ne, moj svijet nije raka
Oko koje život kruži,
Moj je svijet polje sitno,
Raspupalo, rascvjetalo,
Na kom Bog se sa mnom druži.

Ne, moj svijet nije raka,
Rastvorena koja čeka,
I put koje neminovno
Treba hrlit drhtajući
Od začetka svoga vijeka!

Moj je svijet divna šetnja:
Čudesnim po livadama,
Ja o Božjoj idem ruci,
Njegova staza s mojom stazom
Usporedo puca sama.

Ja i ne znam što je ono
Što u raku može saći.
Zar međ zemljom, cvijećem, suncem,
Izmjena gdje vječna kruži
Neću i ja mjesto naći?

Dušu svoju još za živa
Spustit ću u Božja njedra,
A mog žića sile krhke
Lasno li će na svom valu
Jednom odnijet proljet vedra!

* * * * *

Vedro proljeće – „proljet vedra“ odnijelo je u Božja njedra vedru fra Berislavovu dušu!
Zaista, rijetko se može susresti tako vedra duša, kao što je bila fra Berislavova. Jedan 85-godišnjak da se drži kao mladić: optimistično, poletno, radosno, zanosno, širokogrudno, otvoreno, spremno na svaku uslugu – to je stvarno rijedak slučaj.

Sav njegov život bio je radosna i dobrovoljna služba Bogu, Crkvi i narodu. U 60 godina svoga svećeničkog života dvadeset puta je mijenjao mjesta službe – ne zato što mu se negdje ne bi sviđalo i ne bi mogao, jer tako dobra narav može sa svakim, nego upravo zato što je mogao svugdje i sa svakim, gdje god bi bilo kritično i teško, gdje god bi trebalo „spašavati situaciju“ i na brzinu rješiti neki problem, on je uvijek bio spremjan – na usluzi Upravi Provincije. I to mu je Bog sigurno upisao u zasluge.

Od svih mjesta najduže je služio Svetište Majke Božje u Olovu – punih 12 godina! I to ne bilo kakvih, nego onih najtežih, onih ratnih i poratnih godina: od 1988. do 2000., kad je usprkos stalnoj smrtnoj opasnosti neprekidno služio ne samo Oovo, nego i Oćeviju, Magulicu i Jelaške. *Svaki dan je radije bio spremjan i umrijeti, nego ostaviti svoj narod bez duhovne okrepe*, bez mise i svetih sakramenata, koji su narodu davali snagu da izdrži i nadu da će zlu ipak doći kraj.

I, hvala Bogu, kraj rata je došao, ali ne i kraj drugih problema, ali fra Berislav se nije predao. Nastavio je neumorno raditi na njivi Gospodnjoj.

Što se svoje dobi tiče, on je davno imao pravo i mogao je povući se u mir svoga matičnog samostana u Kraljevoj Sutjesci, ali je njegova plemenita duša ipak više voljela akciju nego mirovanje, više je volio rad nego odmor, radije djelovati na župi, pomažući župniku i svom narodu, nego se povući u svoj mir i baviti se samo samim sobom.

Istina, bio je svjestan svojih godina. Upravo za tјedan dana, 20. travnja, napunit će se 60 godina od njegova svećeničkog ređenja. Stoga je on već bio odlučio – ako bi mu Bog dao tu milost da na ljeto proslavi tzv. *dijamantnu* misu, tj. 60. obljetnicu mlade mise – nakon toga bi se povukao u samostan. Ali, evo, **Bog mu je priredio svečaniji oproštaj:** u najsvečanije doba liturgijske godine, bez velika truda i napora, bez bolovanja, ne pavši nikome na teret, bez potrebe da ga tuđa ruka služi, faktički „na nogama“ – predao je svoju dušu Bogu i otiašao svoje dijamante prikazati izravno vječnom Ocu. Hvala Bogu na tom daru! Neka mu je na slavu, a fra Berislavu na spas duše!

Braćo i sestre, ***što ponijeti u život,*** kao uspomenu na pokojnog fra Berislava?

Mislim da je ono najljepše i najdragocjenije u fra Berislavovu životu bilo njegovo **neizmjereno povjerenje u Božju Providnost**, njegovo nepokolebljivo predanje u Božju volju, njegova svijest da smo u svakom trenutku u Božjoj ruci, njegova neokrnjena vjernost službi koju mu je Bog po svojoj Crkvi povjerio. Odatile onda izvire i njegov mir, i njegova radost, i njegov optimizam, i njegova društvenost i njegov mladenački duh – sve do smrti.

Neka ga Gospodin nagradi vječnom nagradom za taj njegov prelijepi primjer ljudskih, kršćanskih, redovničkih i svećeničkih vrlina, a svima nama dao utjehu vjere da ćemo se jednog dana i mi, po Božjoj milosti, naći skupa s njim u društvu svetih u vječnoj radosti. Amen.

IVO TOMIĆ (1937- 2012)

Okrijepljen prethodno sakramentima umirućih, u bolnici u Slavonskom Brodu je 7. ožujka 2012. poslije teške operacije, u 76. godini života umro Ivo Tomić, otac fra Vjeke E. Tomića, župnog vikara u Varešu i stric fra Bone Tomića, župnika u Varešu.

Pokopan je 10. ožujka 2012. na mjesnom groblju u Donjoj Vrbi, župa Trnjani. Sprovodne obrede predvodio je trnjanski župnik vlč. Stjepan Buček. Osim naše braće iz Vareša i fra Ilije Stipića, župnika iz Bogićevaca, u ime naše provincije sprovodio je prisustvovao i predvodio misu zadušnicu fra Marijan Karaula, vikar Provincije dok je u ime samostana Kraljeva Sutjeska, kojemu pripadaju dvojica naših svećenika u Varešu, sprovodio i misi nazočio gvardijan fra Ilija Božić.

Pokojni Ivo rodio se 1937. u Čatićima, župa Kraljeva Sutjeska. Godine 1960. s Marom Bešlić zasnovao je obitelj u kojoj se rodilo desetero djece od kojih je jedan sin i naš fratar Vjeko Eduard. Godine 1980. obitelj je odselila u Donju Vrbu kod Slavonskog Broda u kojoj su prošle godine Ivo i Mara proslavili 50. obljetnicu braka doživjevši u godini jubileja i svoje 20. unuče te prvo praunuče. S ovoga svijeta Ivo je otiašao u miru pa se smijemo nadati da ga je Bog već primio dušom u svoj vječni mir nagrađujući tako njegovu jednostavnu vjeru, dobrotu te očinsku i supružničku ulogu kojom je sebe cijelogra ugradio u svoju obitelj.

Počivao u miru Božjem.

Fra Vjeko E. Tomić

IVO RADIĆ (1935-2012)

U ponedjeljak 30. travnja 2012. godine preminuo je Ivo Radić u 77. godini života, otac fra Hrvoja Radića, člana naše provincije Bosne Srebrenе. Pokojni Ivo rođen je 3. srpnja 1935. od oca Filipa Radića i majke Ande r. Grabovac. Ivo je kršten 6. srpnja 1935., a krizman 13. srpnja 1952. u Bugojnu. Crkveno je vjenčan 30. prosinca 1962. s Marijom Prskalo s kojom je stekao i podigao četvero djece, tri kćeri: Ninu, Nelu i Blaženku te sina fra Hrvoja. Nakon smrti supruge Marije, ženi se drugi put 28. lipnja 2003. sa Dragicom Zelić.

Zajedno sa svojom suprugom Ivo se za svoju obitelj istinski i do kraja žrtvovao i darivao, živeći i radeći u vrijeme i kad to ne bijaše lako. Ali uz predanje i pouzdanje u Boga život je išao dalje svojim tokom. Nova iskušenja i nevolje nastaju s nesretnim ratom koji na poseban način pogodi Bugojno i Ivine Udurlije. Mir i obiteljska harmonija obitelji Radić, kao i ostalih sugrađana, ovim okrutnim ratom uništava se i pretvara u novu brigu za obitelj. Ali, i to se pobjeđuje. Međutim, kao da nevoljama nikad kraja. Naime, 2001. umire Ivina supruga Marija. Sve se to odražava na Ivino zdravlje te dobiva šećer koji mu, uz ostale bolesti, stvara velike probleme zbog čeka mu je neposredno pred smrt u Novoj Biloj amputirana i noga. To on psihički vrlo teško prihvata. Božja volja i providnost izbavljaju ga iz takvog stanja. Tako da je opremljen sakramentima umirućih blago usnuo u Gospodinu. Ivo je bio pružatelj ruke koja pomaže svakom čovjeku i uvijek. Tu plemenitost i poštenje prenio je i na svoju djecu i unučad. Zato ovaj život bijaše do kraja ispunjen.

Pokojni Ivo sahranjen je na mjesnom groblju Čaušlje u Bugojnu 2. svibnja 2012. Svetu misu zadušnicu predvodio je fra Marijan Karaula, vikar Provincije Bosne Srebrenе uz koncelebraciju 22 svećenika, rodbinu, prijatelje i župljane župe Bugojno, a obred ukopa bugojanski župnik fra Vinko Sičaja.

Iskrena sućut našem fra Hrvoju, supruzi Dragici, kćerkama Nini, Neli i Blaženki.

Fra Ivica Baketarić

JANJA KARAJICA (1943 – 2012)

Dana 29. svibnja 2012. u Grazu, opremljena svetim sakramentima, u krugu svoje obitelji, blago je u Gospodinu preminula Janja Karajica.

Janja Karajica r. Vidović rođena je u Gornjoj Plitskoj, župa Vrbanjci, 13. ožujka 1943. (roditelji Ivo Vidović i Stažija r. Bilobrk). S Antom Karajicom (+27. lipnja 2008.) iz sela Bašćina, župa Rođenja Blažene Djevice Marije Kotor Varoš, vjenčala se 28. studenog 1962. U kršćanskom braku dobili su šestero djece: Ivo (1964.), fra Pero (1965.), Ruža (1967.), Franjo (1968.), Nevenka (1969.) i Snježana (1972.); imali su dvanaestero unučadi i dvoje praunučadi.

Početkom rata, kao i većina kotorvaroškoga puka, morali su napustiti svoj dom i utočište su našli u Austriji gdje je pokojni Anto i radio. Međutim, čim su se stekli uvjeti da se mogu vratiti na svoju Bašćinu, oni su se i vratili (2000. g.).

Pokojna Janja bila je hrabra žena. Svaku životnu situaciju rješavala je s krunicom u ruci. Također, kada se suočila s teškom bolešću koja je otkrivena 2010. godine, hrabro se borila do 29. svibnja 2012. Pokopana je na Petrušića groblju u Bašćini do svoga muža pok. Ante.

Misu zadušnicu i obred sprovoda predvodio je izaslanik provincijala, član uprave Provincije Bosne Srebrenе, definitor i gvardijan sa Petrićevca fra Ivo Orlovac. Nazočni su također

bili izaslanici banjolučkog biskupa Franje Komarice vlač. Anto Marić, ekonom biskupije, i izaslanik Vrhbosanskog nadbiskupa kardinala Vinka Puljića monsignor Luka Kesedžić, ekonom nadbiskupije. Uz rodbinu, prijatelje i župljane kotorvaroških župa sprovodu je bio nazočan i lijep broj drugih svećenika i časnih sestara koji su došli iskazati sućut i kršćansku blizinu fra Peri Karajici i njegovojo rodbini te na taj način odati poštovanje pokojnoj Janji.

Fra Anto Šimunović

ANTO KOVAČEVIĆ (1925 – 2012)

U subotu, 9. lipnja, umro je na Plehanu u 87. godini života Anto Kovačević, otac našega subrata fra Ilije. Sprovodnu misu u plehanskoj crkvi predvodio je u ponедjeljak, 11. lipnja, provincijal fra Lovro, a propovijed i ukopni obred gvardijan fra Mirko. Na posljednji počinak Antu je ispratilo 28 svećenika, desetak časnih sestara i velik broj vjernika, od kojih su najveći broj njih za tu prigodu došli izdaleka.

Anto se rodio 5. svibnja 1925. godine u plehanskom selu Kovačevci. Vjenčano se 1952. godine s Andjom Matković iz Modrana, s kojom je imao četvero djece: Jelu, Iliju, Maricu i Anu. Djeca su pošla po svijetu za školama i poslom, a njih dvoje su živjeli u svojoj kući u Kovačevcima do početka rata, a potom punih šesnaest godina u izbjeglištvu u Sesvetama. Kad su uspjeli ponovno izgraditi porušenu kuću, vratili su se 2008. godine i svoje zadnje godine života proveli sa zadovoljsvom u svojoj kući. Anda je umrla prije godinu i pol dana.

Gvardijan je u propovijedi govorio o Anti kao jednostavnom dobrom čovjeku, marljivom i preciznom radniku, veseljaku i druželjubivcu... Pamlio je mnoge prošle događaje i bio prava mala lokalna enciklopedija iz koje se moglo mnogo saznati o ljudima, običajima i događajima kojih više nema. Bio je vezan uz samostan, u blizini kojega je i živio, i poznavao sve fratre još od prije drugog svjetskoga rata, a najvećem broju od njih je i kopao grob kada su umrli.

U zadnjim godinama života imao je tri svoja veselja. Veselio se povratku i stalno ponavlja: Ej, što nisam mogao prije doći! Veselio se i gradnji nove crkve na Plehanu i svemu dobrom i lijepom što se ovdje događalo. Najveće veselje su mu bila njegova djeca, koja su ga pazila, obilazila i brinula se o njemu do zadnjeg dana. Na sprovod su mu došli i mnogi susjedi, rođaci i znanci, jer je kod Ante uvijek bilo lijepo navratiti, popričati i osjećati se ugodno u njegovojo kući ili avlji, gdje je uvijek netko sjedio, pio kavu i pričao. Tako će biti i u vječnosti, u kojoj će Anto sigurno biti malo nestrpljiv ako se ne bude imalo šta raditi oko kuće i majstorijati u kakvoj maloj stolarskoj radionici. Neka mu Gospodin podari svjetlost i mir!

MF

PAVO (PAVLIĆ) JERKOVIĆ (1926 – 2012)

Na plehanskom groblju 16. lipnja pokopan je Pavo Jerković, otac našega subrata fra Ilije. Pogrebne obrede i misu zadušnicu u plenanskoj crkvi sv. Marka predvodio je fra Joso Oršolić, definator provincije, a propovijed je držao gvardijan fra Mirko.

Govoreći o pokojniku, fra Mirko je naglasio da je pok. Pavlić, koji je rođen 1926. u selu Bunar, bio uzoran vjernik, mudar čovjek, uvijek spreman pomoći, dati savjet, čovjek na kojeg se doista uvijek moglo osloniti. Istaknuo je također njegovu ljubav prema rodnome kraju te činjenicu

da se sa suprugom Anicom vratio u svoju obnovljenu kuću, koju je napustio samo nekoliko dana prije smrti, kada je zbog bolesti morao ići u Zagreb. Pokojni Pavlić sa suprugom Anicom imao je šestero djece, od kojih je najstariji sin postao franjevac. Sin Ivan, nažalost, nastradao je na poslu prije mnogo godina.

Pokojnoga Pavu na posljedne počivalište u plehanskome groblju sv. Marka ispratila su 24 svećenika, desetak časnih sestara i doista velik broj vjernika, koji su u potpunosti ispunili plehansku crkvu. Među njima je bio i velik broj njih iz Slavonskoga Brodu, gdje fra Ilija od početka rata vodi centar za rehabilitaciju djece *Zlatni cekin*.

B.L

JOZO PETRIČEVIĆ (1929 - 2012)

Jozo Petričević je preminuo 12. travnja 2012., u 83. godini života. Sa suprugom Marijom imao je petero djece, od kojih je jedan sin, fra Marijan, svećenik franjevac, član naše Provincije. Pokojni Jozo je sahranjen 14. travnja 2012. na groblju Klenovica, kod Novog Vinodolskog. Sprovodne obrede je u ime Provincije, ali i u ime franjevačkog samostana Kraljeva Sutjeska predvodio fra Zoran Jaković.

Počivao u miru Božjem.

LJUBICA BRKIĆ R. ŠIMIČIĆ (1949 - 2012)

Blago u Gospodinu preminula je dana 30.06.2012. godine u 63-oj godini života, Ljubica Brkić rođ. Šimičić, majka našega subrata fra Željka Brkića. Sahrana pokojne Ljubice je obavljena 01.07. 2012. godine na groblju Ravne – Aljinići u 17.00 sati. Ljubaica je s mužem Jozom rodila trojicu sinova: Marija, fra Željka i Zorana. Sv. Misu u ime Franjevačkog Provincijalata je predvodio definitor fra Janko Ćuro uz koncelebraciju većeg broja svećenika.

Počivala u miru Božjem

Fra Ilija Božić